

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETO XXIV. — Številka 51

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

KRANJ, sobota, 3. 7. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

**4. julij —
dan borca**

Preden greste na dopust, obiščite še špecializirane trgovine

Elita KRANJ

DROGERIJA, Titov trg 23	— kozmetika, fotomaterial
MODA, Titov trg 15	— kopalke in žensko perilo
KLUB, Cankarjeva 5	— moške letne srajce
MAJA, Prešernova 11	— žensko perilo in pletenine
KONFEKCIJA, Titov trg 7	— ženska in moška letna oblačila
BABY, Titov trg 23	— vse za vaše otroke

XVI. izseljenski piknik
**Izseljenci
že v Škofji Loki**

V Škofji Loki je že vse pripravljeno za jutrišnji XVI. izseljenski piknik, ki bo tokrat že četrti v tem mestu. Tudi prvi obiskovalci so že začeli prihajati. Seveda bo velika večina prišla šele jutri zjutraj pred začetkom piknika ob 9. uri. Skoraj gotovo je, da bo število naših rojakov, ki bodo prišli na piknik, večje kot kdajkoli doslej. Še nobeno leto namreč ni na

obisk domovine prišlo toliko izseljencev kot letos. Skoraj ni dneva, da ne bi na letališču Brnik pristalo vsaj eno letalo z našimi rojaki, poleg tega pa je treba upoštevati vse tiste, ki prihajajo iz evropskih držav z lastnimi vozili ali vlakom. Vse to kaže, da niso prav nič pretirane trditve, da se bo jutri v Škofji Loki zbral več kot 10.000 ljudi. J. Govekar

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6.-17.VIII.

RADOVLJICA

● V sredo je bila v Radovljici seja obeh zborov občinske skupščine. Odborniki so najprej sprejeli akcijski program občinske skupščine in njenih organov v zvezi s stabilizacijskimi ukrepi in na podlagi programa, ki ga je pred nedavno sprejela občinska konferenca zveze komunistov Radovljica. V nadaljevanju seje so odborniki obravnavali problematiko onesnaženja vode in zraka v občini, sprejeli odlok o podeljevanju občinskih priznanj in razpravljalni o sklenitvi družbenega dogovora med izvršnim svetom republike skupščine ter občinsko skupščino in radovljško kulturno skupnostjo. Predlog tega družbenega dogovora so odborniki sprejeli. Do glasovanja o sklenitvi družbenega dogovora med občinsko skupščino in kulturno skupnostjo pa ni prišlo, ker zbor delovnih skupnosti ni bil več sklepčen.

A. Z.

ŠKOFJA LOKA

● Prvi dan bivanja v Sloveniji je delegacija svetovne konfederacije dela v četrtek obiskala Škofjo Loko. Delegacijo je najprej sprejel predsednik občinske skupščine Zdravko Krivina. Nato pa so se člani delegacije na občinski skupščini pogovarjali z loškimi predstavniki o ureditvi našega komunalnega sistema. Razgovoru so prisostvovali tudi predstavniki občinskega sindikalnega sveta Škofje Loke. Sledil je obisk tovarne Iskra v Železnikih, kjer so se pogovarjali o gospodarjenju v tej delovni organizaciji, o delu krajevne skupnosti in o povezovanju podjetja s krajevno skupnostjo. Popoldne si je delegacija svetovne konfederacije dela ogledala tudi razstavo male Groharjeve slikarske kolonije.

V četrtek pa je delegacijo sprejel predsednik republikega sveta sindikatov Slovenije Tone Kropušek. Zvečer je delegacija odpotovala v Beograd.

-lb

TRŽIČ

● Odbor združenja prijateljev pobratenga med francoskim mestom Sainte Marie aux Mines in Tržičem je na pondeljki seji razpravljal o nadaljnjih načrtih sodelovanja z alzaskimi prijatelji.

Ze med 10. in 13. julijem bosta v Tržiču gostovali dve nogometni moštvi iz pobratenga mesta na turnirju, ki ga organizira domači nogometni klub. Tako se plavalcem, šahistom in mladim smučarjem priključuje nova športna skupina, ki na področju športa utrije stike, saj bodo v prihodnjem letu Tržičani — nogometni novim francoskim prijateljem vrnili obisk.

Sredi tega meseca pa se odpravlja v Francijo 34 tržiških gasilcev, ki bodo tam prikazali nekatere svoje veščine. Z njimi bo odpotovala tudi uradna delegacija Tržiča, ki jo bodo sestavljali predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij ter združenja prijateljev pobratenga.

Višek letosnjih prireditev pa bo ob občinskem prazniku v Tržiču. Iz Francije bo prišlo 100 gostov, od tega 50 članov združenja Amicale (organizacija bivših francoskih internirancev mauthausenskih taborišč), ostali pa bodo meščani pobratenga mesta. Morda naj kot atraktivnost omenimo tudi to, da bo med njimi tudi skupina 8 lovcev, saj se Alzačani že daje zanimajo za možnosti lova na Gorenjskem.

Tako bo tudi praznovanje občinskega praznika razdeljeno v dva dela, z dvema vsebinskima poudarkoma: ob tradicionalnih svečanostih v spomin na prve padle borce pod Storžičem bo tudi posebna slavnost ob 5. obletnici podpisa listine prijateljstva med mestoma, ki ima svoje korenine v isti kruti preteklosti, ko so francoski jetniki prebijali predor pod Ljubeljem, jugoslovanski pa delali v predoru pod Vogezi.

Zato bodo letos pripravili celoten program občinskega praznovanja pod Storžičem in tako simbolično povezali spomin na borbo in trpljenje v času druge vojne.

To so seveda uradni stiki med meščani obeh mest. Vse bolj pa se razvijajo tudi obiski posameznikov v obeh krajih, saj so številna poznanstva razvila v tesno prijateljstvo.

V prihodnjem letu bodo poleg nogometne obiskali pobratenec mesto v Franciji tudi odborniki obeh zborov občinske skupščine Tržič.

—ok

● Jutri bo s tradicionalnim poходom na Bistriško planino in partizanskim slavjem zaključen celotedenski spored ob dnevnu borco, katerega organizacijo je prevzela komisija za vojaške vojne invalide pri ZZB Tržič.

Ves teden so se vrstila športna tekmovanja v balinanju, šahu in streljanju, na katerih so poleg domačinov sodelovali še člani zveze iz Kranja in Trbovlja. Na drevišnji prireditvi na dvorišču občinske skupščine pa bodo podelili zmagovalcem teh tekmovanj pokale in priznanja, v kulturnem sporedu pa bodo sodelovali recitatorji KUD Tržič, folklorna skupina Karavanke ter kot gostje člani pevskega zbora KUD Cerklice.

—ok

Svet gorenjskih občin je na četrtek seji v Škofji Loki obravnaval poročilo o opravljenih delih in problematiki pri pripravi dolgoročnega razvojnega koncepta Gorenjske. Koncept pripravlja Institut za ekonomsko raziskovanje v Ljubljani. Predstavnik Instituta je na seji pojasnil, da so dela zaradi zbiranja podatkov malo v zastanku. Zato so se na seji dogovorili za dopolnitve pogodbe o izdelavi koncepta. Iz pogodbe je razvidno, da bo ob normalnem zbiranju građiva lahko jeseni na Gorenjskem stekla javna razprava na občinskih skupščinah in na svetu gorenjskih občin o predlogu dolgoročnega razvoja.

Razen tega je svet na seji obravnaval tudi finančni položaj glasila SZDL za Gorenj-

sko Glas in ustanovil komisijo sveta gorenjskih občin ter izvolil predsednike posameznih komisij. Nazadnje je bila

na seji podana tudi informacija o pripravah za združitev Gorenjske kreditne banke z Ljubljansko banko. A. Z.

Dolgoročni razvoj Gorenjske**V torek odpotujejo izgnanci na obisk v Srbijo**

V torek zvečer ob 21.30 se bodo v Ljubljani na železniški postaji zbrali nekdanji izgnanci v Srbijo in ob 21.45 že odpotovali z vlakom na obisk k svojim gostiteljem v Smederevsko Palanko. Obisk se ujemata s 30-letnico izgona velikega števila naših ljudi iz vse Gorenjske, ki so morali z II. transportom zapustiti domače kraje.

Pripravljalni odbor izgnancov za obisk Smederevske Pa-

lanke je še v četrtek sprejmal zadnje prijave. Prijavilo se je kar lepo število obiskovalcev Srbije — okrog 65. Večina bo potovala z vlakom, nekaj pa z avtomobili. Po sporocilih iz Smederevske Palanke se domačini z vso vemo pripravljajo na obisk in zagotavljajo, da se bodo Slovenci pri njih dobro počutili. Poleg prireditev v Smederevski Palanki in ogleda tega mesta bodo pripravili še izlet v Kragujevac in druge kraje. Za domačine pa bo ing. arch. Tone Mlakar pripravil predavanje o lepotah Slovenije. Obisk v Srbiji bo trajal do sobote.

—jg

Pošta h Gorenjki

Zaposleni v hotelskem podjetju Pošta na Jesenicah so se z referendumom odločili za pripojitev h hotelskemu podjetju Gorenjka na Jesenicah. S tem bo podjetje mnogo laže uresničevalo svoj program in uspešno izvedelo razne adaptacije, modernizacije in opravljilo svoje investicije. Obenem pa je bila s pripojitvijo Pošte h Gorenjki izpolnjena naloga, ki so jo predvidevali v smernicah razvoja občinske skupščine Jesenice.

D. Sedej

V sredo je bil na obisku v Sloveniji minister za zunanje zadeve kraljevske vlade narodne enotnosti Kambodže Sarin Chhak. Med obiskom si je ogledal tudi Iskro Elektromehaniko Kranj, kjer se je pogovarjal s predstavniki podjetja. — Foto: F. Perdan

JESENICE

● Na Jesenicah dneva borca ne bodo praznovali z večjimi prireditvami, organizirali bodo le proslave po kolektivih in organizacijah. Tako bo sindikalni odbor martinare priredil v počastitev dneva borca in 30-letnico vstaje kulturno-športno prireditve na Hrušici za zaposlene v martinarni. V kulturnem programu bodo nekdanjimi borcemi in internirancem podelili spominska priznanja, nastopil bo pevski zbor Jeklar, gojenci glasbene šole in recitatorji, v športnem programu pa bodo tekmovali martinarji in ekipe s Hrušice.

D. S.

Valter Galof

V sredo je nenadoma umrl zadet od srčne kapi Valter Galof, direktor podjetja Šešir Škofja Loka. Rojen je bil pred 54 leti v Špilju v Avstriji. Že pred vojno in med njo je sodeloval v naprednjem gibanju. Po osvoboditvi je opravljal odgovorno delo v raznih podjetjih v Sloveniji. Bil je med drugimi direktor tekstilne tovarne v Zapužah in v Tržiču. Pred 13 leti se je zaposlil v Šeširju, ko je bil podjetje tik pred obnovitvijo. Kolektiv je pod njegovim vodstvom dosegel vrsto proizvodnih uspehov, zato pomeni njegova smrt bolče izgubo.

Ob smrti Valterja Galofa so v Škofji Loki takoj sestavili odbor za pogrebne svečanosti.

Pokopali so ga včeraj popoldne.

Iskrin srebrni jubilej

Iskra Elektromehanika Kranj praznuje letos 25. obletnico obstoja. Temu pomembnemu jubileju ne le v kranjskem gospodarstvu ampak tudi v širšem merilu pa se pridružujejo še dva. To sta 10-letnica zdržanega podjetja Iskra in 20-letnica samoupravljanja v tovarni. Ne zato, ker senčne stvari nekako ne sodijo v slovesno razpoloženje in praznovanje obletnic, marveč zato, ker se je Iskra prek vseh težav v zelo kratkem času povzpela na raven industrijskega podjetja, ki se je uveljavilo tako doma kot v tujini, smo se odločili, da v kratkem zapisu prikažemo njen uspešen razvoj.

Zibelka Iskre je stekla v objektih, kjer je bila pred drugo svetovno vojno tekstilna tovarna. Med vojno so v teh objektih izdelovali dele za zloglasno nemško vojno letalstvo. Ob koncu vojne je objekte s strojnimi parkom zavzela prva tankovska divizija in v njih so uredili remontovalno delavnico. Tako je po vojni je kolektiv takratne Strojne tovarne začel razmišljati o novi proizvodnji. Po temeljnih analizah so ugotovili, da bi lahko začeli s proizvodnjo finomehaničkih izdelkov. In v začetku marca 1946 je takratno ministrstvo za industrijo in rudarstvo izdalno odločbo o preimenovanju Strojne tovarne v Iskro — tovarno finomehaničnih in elektrotehničnih izdelkov.

Že to leto so v tovarni naredili 60 različnih izdelkov. Nekaj let kasneje pa so v Iskri že začeli izdelovati števce, merilne instrumente, vžigalne tuljave, avtoelektrične izdelke, električne vrtalne stroje in kinoprojektorje. Hkrati pa so se že takrat začeli v tovarni kazati prvi začetki telefonije. Delati so namreč začeli indukcijske in avtomatske telefonske aparate.

Kmalu se je pokazalo, da je bil program, za katerega so se odločili v tovarni, pravilen. Kolektiv je začel dosegati včas lepše proizvodne rezultate. Vendat so se kma lu začele težave zaradi pomanjkanja prostora. Zato so ob kranjski tovarni postopoma začele nastajati nove tovarne v drugih krajih Slovenije. Prav specializacija in razširitev sta botrovali, da je aprila 1961 prišlo do odločit ve šestih slovenskih elektro-industrijskih podjetij, da se združijo. Tako je nastalo združeno podjetje Iskra, ki ima danes 14 tovarn v šestnajstih slovenskih občinah, z nekaj več kot 17 tisoč zaposlenimi in milijardo 790 milijoni vrednosti proizvodnje v minulem letu.

Čeprav se je tako imenovana velika Iskra v desetih letih srečevala z mnogimi težavami so rezultati, ki jih je doseglo to podjetje, velikanski. Se presenetljivejši so načrti, saj nameravajo 1975.

na stikala itd. Večino teh so razvili Iskrini strokovnjaki.

Povedali smo že, da bo v prihodnjih letih v Iskri najhitreje in najbolj naraščala proizvodnja v telefoniji. Da bi lahko uresničili tovrstne načrte, bodo v prihodnjih letih vložili precejšnja sredstva. Tako pravkar gradijo novo proizvodno hallo, v prihodnje pa nameravajo na novi lokaciji zgraditi še en večji objekt. Za uresničitev sedanjih programov pa ne bo potreben večji prostor, marveč nameravajo povečati tudi število zaposlenih, izboljšati tehnologijo in organizacijo itd.

V kranjski Iskri je danes zaposlenih že 5400 delavcev; od tega jih je v obratu mehanizmov v Lipnici okrog 200 in v proizvodni enoti telefonije na Blejski Dobravi 260. Tako je samo v Kranju zaposlenih si oraj 5000 delavcev. V prihodnjih petih letih pa nameravajo število zaposlenih povečati na okrog 7000. Zanimivo je tudi, da v Iskri hitreje narašča število zaposlenih žensk kot moških. Razmerje med moškimi in ženskami je že danes 42:48 v korist žensk. Pa tudi v prihodnje bodo v kranjski Iskri zaposlovali več žensk kot moških. Dejo v telefoniji je namreč takšno, da je primerno predvsem za ženske. Prav povečanje zaposlenih povzroča načrtovalcem in vodstvu kranjske Iskre precej skrb. Vendar upajo, da bodo z zainteresiranjem mladih v občini, z različnimi prekvalifikacijami, povečanimi osebnimi dohodki itd. dobili potrebitno število novih delavcev.

Rezultat dobrega gospodarjenja nekega podjetja so prav gotovo tudi osebni dohodki. V kranjski Iskri so v zadnjih letih (po težavah v katerih so se znašli po reformi) zaradi povečane in kvalitetnejše proizvodnje in boljše tehnologije le-te precej povečali. Tako se danes z oseb-

nimi dohodki že lahko primerjajo z nadpoprečnimi požejetji. Tako znašajo poprečni osebni mesečni dohodek okrog 1400 din. Prav pred dnevi pa je delavski svet tovarne sprejel oziroma dopolnil pravilnik in določil, da v prihodnje najnižji osebni dohodek v tovarni ne morejo biti manjši od 800 din. Mnogi delavci v podjetju pa pravijo, da bodo z boljšo proizvodnjo, modernizacijo in ustreznejšo organizacijo kmalu dosegli, da bo najnižji osebni dohodek v tovarni 1000 din. Tako bodo sistem delitve dohodkov in osebnih dohodkov začeli prečevati že v drugi polovici tega leta in z novim letom napovedujejo, da bo v tovarni začel veljati nov pravilnik o delitvi dohodkov in osebnih dohodkov.

Kranjska Iskra spada med tiste delovne kolektive, ki si nenehno prizadavajo, da bi bil kadrovski sestav zaposlenih čim boljši. V proizvodnji kot je Iskrina je namreč strokovnost pogoj za uspeh. Tako vsako leto namenijo okrog 150 milijonov starih din za izobraževanje. Skrbijo pa tudi za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev. Poprečno vsako leto namenijo 520 milijonov starih din za gradnjo stanovanj. V prihodnje pa nameravajo sredstva za stanovanjsko gradnjo, rekreacijo, oziroma družbeni standard na sploh še povečati.

Skratka, v Iskri so prepričani, da bo sporedno z naraščanjem proizvodnje naraščal

tudi standard zaposlenih oz. družbeni razvoj kranjske občine na sploh. To je logična ugotovitev, saj je že danes v kranjski Iskri 21 odstotkov vseh zaposlenih v kranjski občini, v prihodnjih letih pa bo ta odstotek še večji.

Da bi bila slika popolnejša, pa vejja tudi povedati, da ta tovarna s svojimi izdelki že danes pokriva precejšen del potreb v Jugoslaviji. Programi o modernizaciji jugoslovanskega PTT omrežja varterajo še večjo proizvodnjo. Vendar pa kranjska Iskra ne proizvaja izdelke le za domači trg. Že sedaj precej svojih izdelkov izvaja. Letošnja vrednost izvoza bo znašala okrog 6 milijonov dolarjev, za leto 1975 pa predvidevajo, da bodo izvozili za 14 milijonov dolarjev izdelkov in od tega okrog 90 odstotkov na konvertibilno področje. Tako je Iskra že danes po deležu proizvodnje in po njeni vrednosti največji izvoznik v kranjski občini. Ta delež namreč znaša kar 35 odstotkov.

Ob teh nekaj ugotovitvah in podatkih najbrž lahko zapisemo, da uspehi, ki jih je kranjska Iskra dosegla v 25 letih obstoja, zagotavljajo, da bodo s takšnim delom in naporom tudi v prihodnje uresničevali zastavljene načrte in beležili nove uspehe. To konč koncev zagotavljajo izkušnje in napor vodstva, samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij v tovarni oziroma vseh članov kolektiva.

Čez pet let bo vrednost proizvodnje v telefoniji znašala že 60 odstotkov celotne proizvodnje kranjske Iskre. Na sliki: obrat avtomatskih telefonskih naprav. — Foto: F. Perdan

Kranj, 2. julija — Ob 25. obletnici Iskre Kranj, 10. obletnici združenega podjetja Iskra in 20. obletnici delavskega samoupravljanja sta bili dopoldne v dvoranah kranjske občinske skupščine slavnostni seji delavskega sveta združenega podjetja in delavskega sveta tovarne Iskra Elektromehanika. Na sejah so o razvoju Iskre Kranj, združenega podjetja in pomenu Iskre v našem gospodarstvu govorili direktor Iskre Kranj Jože Hujš, direktor združenega podjetja Vladimir Logar in predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Tone Kropušek. V programu je sodeloval tudi novoustanovljeni pevski zbor Iskra pod vodstvom Eda Ošabnika. Na zasedanju so 113 delavcev Iskre, ki so v podjetju od ustanovitve, podelili zlate znake. Nazadnje pa so si člani delavskih svetov, slavljenici in gostje ogledali tudi nov film To je Iskra. — V okviru srebrnega jubileja Iskre bo danes (sobota) zvečer v kinu Center velika zabavna prireditev, jutri (nedelja) ob 10. uri dopoldne pa bo ob jezeru Črnavi v Predvoru veliko srečanje delavcev združenega podjetja Iskra. Na proslavi bo govoril tudi predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher. — Na sliki: z zasedanja obeh delavskih svetov. (A. Ž.)

Foto: F. Perdan

Gorenjska bo dala 22,8 milijona za klinične bolnice

Novouzvoljeni člani skupščine skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Kranj so že na svoji prvi seji moralni razpravljati o pomembnih zadevih. Razpravljali so o osnutku sporazuma o financiranju in programu za nadaljnjo gradnjo Kliničnega centra v Ljubljani. Po predlogu izvršilnega odbora so člani skupščine sklenili, kot pred njimi že svet gorenjskih občin, da bo Gorenjska v naslednjih petih letih prispevala za klinične bolnice 22,8 novih milijonov din. Niso pa se še odločili, na kakšen način naj bi ta denar zbrali, vsekakor pa preko prispevne stopnje za zdravstveno zavarovanje. O tem bodo odločali jeseni. Izvršilni odbor meni, da bodo za določitev investicijskega prispevka potrebovali tudi prikaz potreb po investicijah

v zdravstvu na Gorenjskem. Zato naj bi do 1. oktobra letos gorenjski zdravstveni zavodi pripravili svoje investicijske programe za naslednjih pet let.

Sporazum o nadaljnji izgradnji kliničnih bolnic bodo morali podpisati še slovenski izvršni svet in dolenska ter ljubljanska skupnost socialnega zavarovanja. S tem se bodo obvezali, da bodo za dograditev kliničnih bolnic prispevali poleg dosedanjih 19 milijard še dodatnih 23,8 milijarde starih din. Delež Gorenjske pri tej vsoti je 17 odstotkov. Člani skupščine so imeli k osnutku sporazuma več pripomb, predvsem glede stroškov gradnje in pa glede možnosti zdravljenja gorenjskih zavarovancev v kliničnih bolnišnicah. Na pripombe sta

odgovarjala članica izvršnega sveta Zora Tomič in predstavnik kliničnega centra dr. Čelesnik.

L. M.

Višje cene v potniškem prometu

V petek, 2. julija, so začele veljati na Jesenicah v potniškem, mestnem in primestnem prometu nove cene. Medtem ko so drugod zvišali tarifne postavke že v aprilu, se je podjetje Liubljana

transport odločilo, da bo zvišalo cene nekoliko pozneje. Tako so cene v mestnem prometu od 60 do 80 par, v primestnem prometu pa so se zvišale za 33 odstotkov.

D. S.

Enak začetek kljub socialnim razlikam

Kako osupljive so včasih posledice nekaterih dejstev, ki nas sicer kot suhe številke na papirju puste razmeroma neprizadete. — smo na začetku javne razprave o razsežnostih, vzrokih ter posledicah socialnih razlik pri nas.

Dohodek, način pridobivanja in delitev, je eden od dejavnikov socialnih razlik. Medtem ko priznavamo razlike v dohodku, ki nastajajo zaradi različnega položaja v procesu delitve dela, pa nas vse bolj bodejo v oči razlike v dohodku delavcev enakih poklicnih kategorij v različnih panogah gospodarstva. Bodejo nas tudi preveč očitna nesorazmerja med najnižjimi osebnimi dohodki in najvišjimi osebnimi dohodki med posameznimi delovnimi organizacijami in še posebej v enakih ali med različnimi panogami gospodarstva. Medtem ko bi bila dovoljena razmerja različna le za 40 do 50 odstotkov, pa dosegajo razlike v dohodkih enakih poklicnih struktur 1:4 ali še več.

Med tezami centralnega komiteja ZKS za razpravo o socialni diferenciaciji se mi zdi misel in zahteva o enakih začetnih možnostih mladih posebne važnosti. To je — enake možnosti izobraževanja, enake možnosti pri pridobivanju družbene pomoči v času izobraževanja, enake možnosti zaposlitve in napredovanja. Deklarirana enakost pa naj bi se začela že veliko prej: kajti pogoji rasti in razvijanja sposobnosti se začno že v najzgodnejši dobi, za kar sta odločilni prehrana in pa okolje, ki stimulira razvoj sposobnosti. Družine z nizkimi poprečnimi dohodki na člana družine pa verjetno ravno zaradi teh dveh dejavnikov ne morejo svojim mlajšim članom zagotavljati enakih pogojev kot družine z višjimi dohodki.

Brez določenih ukrepov družbe, o katerih teze jasno govore, pa kategorije prebivalstva z najnižjimi osebnimi dohodki ne bodo mogle omogočiti mladim enakih startnih možnosti. Pravimo, da je življenski minimum 450 din na mesec na člana družine. V Sloveniji pa je lani 1000 delavcev zaslužilo manj kot 600 din na mesec, v Jugoslaviji pa tretjina delavcev zasluži na mesec manj kot 1000 din. Slovenski sindikati se zavzemajo naj bo najnižji mesečni dohodek zaposlenega 1000 din, lani pa je v Sloveniji zaslužilo manj kot 800 din na mesec v gospodarstvu in rudarstvu 18,6 odstotka delavcev. Ob tem pa ne gre prezreti podatka, da ves dohodek družin ni iz rednega delovnega razmerja, pač pa iz dodatnega dela. Težko bi bilo ugotoviti, koliko delavcev z nizkimi osebnimi dohodki se ukvarja z dodatnim delom in koliko tistih z visokimi dohodki. Logično pa je, da je pri določenem odstotku delavcev dohodek iz dodatnega dela zanje življenskega pomena.

L. Mencinger

Vikendov v Stari Oselici ne bo

Prizadevanjem za tak razvoj Trebije in Ermanovca pa so stopili na pot privatni interesi lastnikov kmetij Rovt v Stari Oselici. Kmetija leži pod Ermanovcem v sredini kmetijskega področja. Meri 22 ha. Lastniki so v vlogo pri občinski skupščini zahtevali, da se zemljišče razglasí za zazidljivo, da bi ga lahko prodali približno 80 interesentom za gradnjo počitniških hišic. Tako bi za zemljišče iztržili veliko več, kot če bi ga prodali kot kmetijsko. Vlogo so obravnavale razne strokovne službe in svet za promet, turizem in obrt, svet za kmetijstvo in gozdarstvo in svet za urbanizem in komunalno.

Ugotovili so, da je zemljišče primerno za kmetovanje in naj se zato tudi uporablja. Če na kmetiji ni nikogar, ki bi zemljo obdeloval, naj se le-ta da v najem. Za gradnjo počitniških hiš pa je v

Poljanski dolini še dovolj bolj primernih mest.

O vprašanju zidanja počitniških hišic v rekreacijskem področju Trebija je v sredo razpravljala tudi občinska skupščina v Škofji Loki. Odborniki so menili, da je Poljanska dolina zanimiva za goste predvsem zaradi izredno ohranjene narave. Zato bo treba za vsak kraj, ne samo za Trebijo, določiti, kaj se bo gradilo. Za turistično območje Trebija pa naj se čimprej izdela podrobni zazidalni načrt. Razglasila se bo tudi splošna prepoved parcelacije zemljišč in graditve v Trebiji z zaledjem v Stari Oselici. Splošna prepoved ne zajema površin, ki so določena za gradnjo z urbanističnim programom občine Škofja Loka in gradnjo stanovanjskih kmečkih hiš in gospodarskih poslopij.

L. Bogataj

gorenjska kreditna banka
KRANJ-RADOVLJICA-TRŽIČ-BLED-JESENICE-ŠKOFJA LOKA-ŽELEZNIKI

austin 1300
in
99 denarnih nagrad

ZA VLAGATELJE, KI V ČASU OD 1. II. 1971 DO 31. VII. 1971 VLOŽE NA HRA-NILNO KNJIŽICO ALI DEVIZNI RAČUN

2000 ND vezano za 13 mesecev
1000 ND nad 24 mesecev
ali v tem času obnovijo rok vezave

za vsak polog – en žrebni listič

ŽREBANJE

Pisana paleta problemov pred občinsko skupščino Tržič

Čeprav je občinska skupščina programirala svojo dejavnost v letošnjem letu, so tekoča gospodarska gibanja v občini in na širšem območju vplivala v dnevni red 24. skupne seje obeh zborov dokaj obsežen program, še posebej, ker je bil to zadnji redni sklic pred poletnimi počitnicami.

Odborniki so potrdili zaključni račun proračuna občine za preteklo leto, kakor ga je predložil svet za družbeni plan in finance, in sklenili, da se iz posebne rezerve poravnajo obveznosti tržiške občine za izgradnjo kliničnega centra v Ljubljani v znesku 312.559 din, ostanek teh sredstev (180.000 din) pa so namenili v občinski sklad skupnih rezerv za posege v gospodarstvu.

Oddelek za gospodarstvo je predložil obsežna elaborata o razvoju kmetijstva in turizma na območju občine. Oba izhajata iz sedanjega stanja in razvojnih silnic ter predvidevata realni možni nadaljnji razvoj in ustreerne ukrepe za njegovo ekonomsko usmeritev. Čeprav je kmetijstvo v tržiški občini na eni najnižjih stopnic na lestvici gospodarskih dejavnosti (ustvarja le 3,6% družbenega proizvoda, zasebni sektor je še pri tem udeležen s kar 96%, od kmetijstva pa je neposredno odvisen standard 4,4% prebivalstva), je načrtovanje njegovega razvoja precejšnjega pomena, saj sedanje stanje ustvarja npr. zaradi neugodne starostne strukture prebivalstva (problem razkmetovanja mladih) tudi težke socialne posledice. (Oba elaborata — o kmetijstvu in o turizmu — po svoji kompleksnosti presegata okvirni namen našega zapisa, zato bomo bralce z njima podrobnejše sezanolili ob drugi prislovnosti).

Medtem ko je svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve na prejšnji seji predložil zazidalni načrt osrčja starega dela mesta (T-5) in ga razgrnil na vpogled občanom, so na tej seji odborniki obravnavali zazidalni načrt za Lajb v Podljubelju. To je že prvi skupni rezultat konca lanskega leta sklenjene pogodbe o sodelovanju med občinsko skupščino Tržič in IBT Trbovlje. Območje Lajba (vzgodno od mednarodne ceste E-94) bo namenjeno počitniškemu turizmu. Zazidalni načrt predvideva počitniške hišice, gostinske in trgovske prostore, garaže, parkirni prostor, rekreacijske objekte (smučišča, vlečnice, kegljišče) in vso komunalno infrastrukturo. Izdelali so tudi pravilnik zazidava, ki določa vse urbanistično teh-

nike elemente izkorisčanja zemljišča, vključevanje grajenj v naravno okolje ter ustrezno velikost ter značilnost njihove arhitekture. Ta turistična lokacija bo dopuščala 360 prenočitvenih zmogljivosti.

O perspektivah, ki se odpirajo podjetju Runo, ki je sicer še pod prisilno upravo, smo pred kratkim poročali. Bralce smo sezanolili predvsem s ponudbo Tehno-impeksa iz Ljubljane. Za sejo skupščine pa je pripravila ustrezni predlog tudi tovarna Peko, ki se je zdel odbornikom še sprejemljivejši.

Peko predlaga pripojitev Runa k svoji delovni organizaciji. V prostorih usnjarne bi začeli s proizvodnjo skyversa v sodelovanju z belgijskim podjetjem TBM Zaventem. Poskusna proizvodnja teh izdelkov v Runu je uspela ob nižjih stroških od uvoznih. Načrt je obetaven, proizvodnja bi lahko stekla čez dva meseca, če bi s pravarami takoj pričeli. TBM je pripravljena sodelovati pri nabavi dodatne opreme s 49%, kolikor dovoljujejo

Jugoslovanski predpisi, če bo potrebno povečati količino izdelkov. Razlika med sedanjim nabavno ceno omenjenega artikla in proizvodnjo ceno v Runu bi pri predvideni letni proizvodnji 250 tisoč m² skyversa prinesla 1.450 tisoč din dobička. Ta sredstva pa predstavljajo primerne pogoje za nadaljnji razvoj.

Občinska skupščina je zato sklenila podaljšati prisilno upravo v Runu, da se zadeve tudi pravno in samoupravno uredijo. V primeru take rešitve bi tovarna Peko svoje poslovanje razširila tudi na proizvodnjo in prodajo usnja, zlasti ker je v nadaljnji fazi predvidena tudi kooperacijska proizvodnja usnja po sistemu dodelave.

Odločitev, kateri dejavnosti naj bi namenili prostore sedanje osnovne šole v Križah, pa so odborniki preložili na jesen, ko se bodo šolarji preselili.

Za novega direktorja delavske univerze Tržič je občinska skupščina imenovala prof. Milana Batista.

— ok

Pripravljeni za stabilizacijo

Ko so na zadnji seji obeh zborov občinske skupščine na Jesenicah spremajali odborniki programska izhodišča občine za uresničevanje nalog v zvezi z ekonomsko politiko in stabilizacijo v letu 1971, je v razpravi predsednik občine Franc Žvan poudaril, da so izhodišča pripravljeni dovolj temeljiti in da so realen odraz stanja, v katerem se nahajamo. Priporabil je, da z vstopanjem v obdobje stabilizacije mora postati sanacija le izjemen primer, kajti načrtno je treba uvajati novo tehnologijo in skrbeti za dobre samoupravne odnose. Če pa podjetja iz objektivnih vzrokov ne bi mogla dobro gospodariti in doseči planirano proizvodnjo, bi jim iz nastalih težav s preventivnimi ukrepi pomagala tudi občinska skupščina.

Poleg tega je predsednik občine dejal, da ne odobrava predloga iz izhodišča, da bi razvoj kmetijstva pospeševali z raznim regresi za dočlene pridelke. Regresi naj bi bili le izjemen, enkraten ukrep, razvoju kmetijstva in kmečkega turizma pa naj bi pomagali predvsem s krediti.

Predsednik je v svoji razpravi tudi predlagal, da del presežka sredstev ne bi vratali gospodarstvu linearno, ampak bi jih namenili skladu skupnih rezerv kot brez-

obrestno posojilo podjetjem za reševanje težav, ki bi nastale iz prilaganja večjim zahtevam gospodarjenja eksternega značaja.

V razpravi je sodeloval tudi glavni direktor jesenske železarne inž. mag. Peter Kunc, ki je odločno podprt programska izhodišča občinske skupščine in sezanolil odbornike s prizadevanjem delovnega kolektiva Železarne za sestavo svojega programa stabilizacije za leto 1971. V tem programu so zahteve za izboljšanje delovnih pogojev zaposlenih, prizadevanja za manjšo fluktuacijo delavcev, prizadevanja za večji izvoz na konvertibilno področje, za večjo blagovno izmenjavo, za znižanje blokirane žiro računa in za večjo amortizacijo. Direktor je opozoril tudi na odnos nekaterih jesenskih podjetij do vedno bolj pereče stanovanjske problematike in dejal, da bo železarna v prihodnje povečala stanovanjski prispevek od 4 na 9 odstotkov, s tem povečala gradnjo in deloma omilila ta problem.

Jesenska železarna je delovna organizacija, ki je v preteklih letih največ vlagala v stanovanjski fond in še zdaj žive v nekaterih stanovanjih železarne delavci, ki so se potem započeli drugje.

Visoko

S starejšo zgodovino Tavčarjevega dvorca na Visokem v Poljanski dolini smo se sezanolili že v šoli. V delu Višoška kronika jo je lepo opisal pisatelj Ivan Tavčar sam. Z novejšo pa smo se lahko sezanolili na zadnjih sejih loške občinske skupščine. V zadnjem desetletju je namreč dvorec večkrat zamenjal lastnika. postal je kamen spotike ob katerem se širijo razne govorice, ki so našle odmve tudi v razpravi na seji skupščine. Kako zavarovati dvorec na Visokem pred nadaljnji propadanjem in kako ga urediti? Kako odpraviti kulturno sramoto? Ne samo Poljancev in Ločanov, temveč vseh Slovencev?

Čeprav je bila naloga občinske skupščine, da se na sredini seji odloči o nadaljnji usodi nekdanjega Tavčarjevega dvorca, je bilo v razpravi, ki se je ob tej točki zelo razvijela, največ slišati o zgodovini visoke domačije. Govorniki so razpravljali predvsem o zadnjem obdobju, ko je dvorec menjaval lastnike. Prevlačovalo je mnenje, da so bile razmere pred petimi leti bistveno drugačne,

zato tedanje cene in tudi sa me prodaje ni mogoče očevjevati z današnjimi merili. To naj bi bil odgovor govoricam in kritikam, ki jih je slišati med ljudmi na račun slabe ali celo nepoštene prodaje. Umestna pa je bila pri pomba, da lastnik ni poravnal obveznosti do občinske skupščine, ki mu je dvorec prodala. Od 100.000 din kupnine je poravnal le dobrih 15.000 din.

Odborniki so si bili soglasni tudi v ugotovitvi, da je ureditev kulturnega spomenika, kakršen je Visoko, pretežka za organizacijske, strokovne in seveda tudi finančne zmožnosti sedanjega lastnika Mirka Šinkovca. Ne gre mu odrekati prizadavnosti in tudi dela in denarja, ki ga je že vložil v domačijo. Ven dar bi obnovitev dvorca vsejala vsaj 3.000.000 din. Toliko denarja pa bi težko vložilo turistično podjetje, kaj še sedanji lastnik.

Odborniki so se ob koncu odločili, da bodo kulturna skupnost, turistična zveza in svet za blagovni promet pri skupščini občine do oktobra pripravili program obnove in razvoja dejavnosti dvorca na Visokem. Kulturnozgodovinsko vrednotno naj bi povezali z gospodarsko dejavnostjo, najbrž s turizmom. O programu bo na oktobrski seji razpravljala občinska skupščina, ki bo skušala najti najboljšo rešitev. Občinski upravi pa so na skupščini naložili, da pripravi kroniko Visokega v zadnjih desetih letih.

L. Bogataj

Konfekcija

Mladi rod ZID

Kranj

sprejme v uk za poklic šivilje

5 učenk

z dokončano osemletko.

Ustne informacije se dobijo v splošnem sektorju podjetja. Interesenti naj takoj pošljejo pismene prijave na upravo podjetja Pot na kolodvor 2.

Zvone Kofler

Zvone Kofler bi letos v septembru dopolnil 27 let. Po poklicu je bil mizar zaposlen v Lip Bled. Med njegovimi največjimi alpinističnimi uspehi so prvi vzpon po Walkerjevem stebru v severni steni Grandes Jorasses, Obraz sfinge v severni triglavski steni, prva direttissima v naših stenah — severozahodna stena Stenarja, Mrtvaški prt v severni steni Grandes Jorasses, Raz kortinskih neveric v severni steni zahodne Zinne. Bil je tih skromen fant, plemenit tovarš. Po svojih sposobnostih je sedil med sam vrh slovenskega alpinizma, čeprav mu še ni uspelo pokazati vsega, za kar je bil sposoben.

Včeraj je prišla iz Kabula v Afganistanu žalostna vest, da je za posledicami prometne nesreče na poti domov umrl član tretje jugoslovanske alpinistične odprave v Hinduš Mojstrancan Zvone Kofler. Podrobnosti o dogodku še niso znane, vest povzemamo le po brzjavki, ki jo je poslal dr. Ivo Valič. Ostali člani odprave so po nesreči nadaljevali pot proti domu in verjetno za smrt tovarnika še ne vedo.

Zvone Kofler se je skupaj z Jankom Ajmanom 5. junija povzpzel na 7400 metrov visoki Istor-o-Nal. Na vrh sta prišla po novi smeri, za katero pravijo, da je tehnično zelo lepa in težavna. Na povratku sta oba alpinista omagala, tako da su ju tovarši prišli reševat. Zaradi slabega vremena so do baznega taborišča potrebovali celih pet dni, vendar so ga dosegli vsi zdravi, a precej izčrpani. Na sliki: člani odprave v baznem taborišču. — Foto: J. Žnidarič

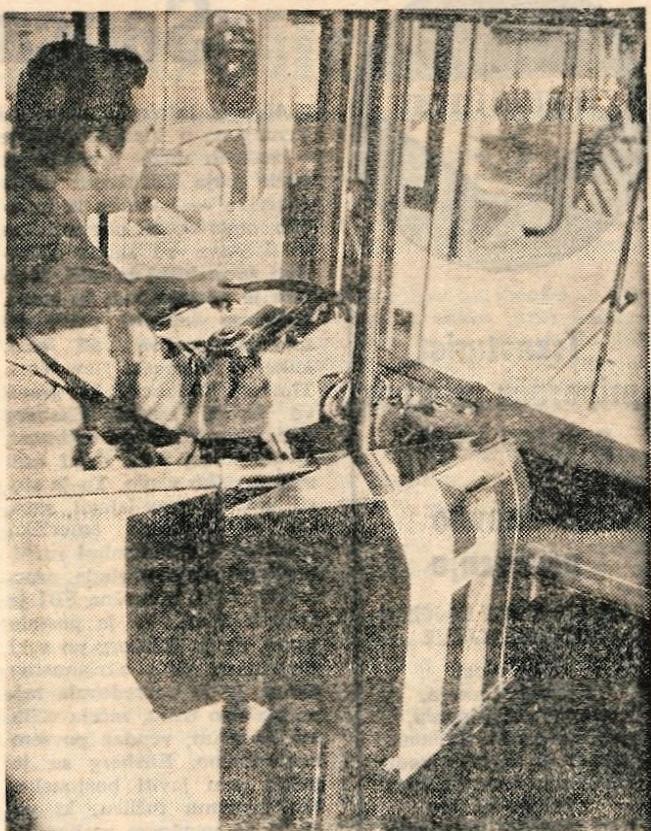
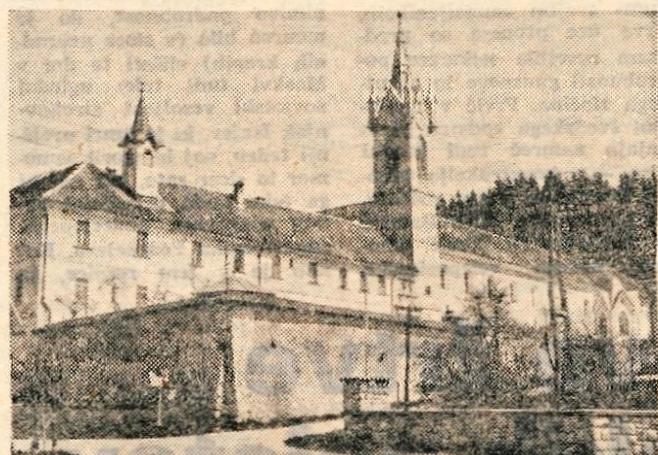
Mekinjski samostan - knjižnica

V samostanu v Mekinjah pri Kamniku bo doslej tudi knjižnica. V tem samostanu so namreč še vedno uršulinke in stanovalci, njim pa se bo pridružila še Narodna in univerzitetna knjižnica iz Ljubljane.

Pred ustanovitvijo samostana je bil v Mekinjah grad rodbine Gallenberg. V listinah iz leta 1143 in 1169 se kot lastnik omenja neki Viljem Mekinjski.

Samostan je z ustanovno listino 9. oktobra 1300 ustanovil posetnik gradu Seifried Gallenberški. 1682 so samostan podrlj do tal in sezidali novo poslopje, ki se je v bistvenih delih ohranilo do današnjih dni.

Iz verskega zaklada je leta 1830 samostan kupil baron Apfaltrer in v njem so bili do 1848. leta uradni. 1902. leta so ga kupile ljubljanske uršulinke, ga preuredile in ustanovile v njem samostan. V delu samostana so še uršulinke, v drugem delu je nekaj stanovalcev, prazne prostore pa bo po podpisani pogodbi zasedla Narodna in univerzitetna knjižnica iz Ljubljane. Stroški vzdrževanja stavbe so dragi, zato je občinska skupščina že pomislila na prodajo samostana. Univerzitetna knjižnica ne bo plačevala najemnine, pač pa bo morala skrbeti za investicijsko in tekoče vzdrževanje najetih prostorov. Knjižnici bodo prostori rabilni pravzaprav kot skladišče za tiste knjige, ki se le redkokdaj uporabljajo, v Ljubljani pa so s prostori na tesnem. — Foto: J. Vidic

Janez Zagoršek in »električna blagajna«, preizkus poštenosti. — Foto: F. Perdan

Električna blagajna – preizkus poštenosti

Pred dvema letoma se je Creina iz Kranja odločila, da na avtobusih mestnega prometa ne bo več sprevodnikov. Pri vhodnih vratih so namestili posebne škatle, kamor so potniki spuščali denar. Ker je bila posoda precejdaleč od šoferja, le-ta ni mogel videti, koliko denarja je kdospustil v odprtino.

Pomankljivost je opazil šofer lokalca Janez ZAGORŠEK iz Cirč. Premišljeval je, kako bi stvar izboljal. Sam se je lotil dela. Skatlo, kamor potniki spuščajo denar, je prestavil ob šoferjev sedež na železni drog. Vrhni del posode je izdelal iz stekla, tako da vsak šofer lahko vidi, koliko denarja je potnik spustil v odprtino. Ploščo, kamor pada denar, je tudi spremenil in jo nagnil. Ko šofer pritisne na gumb, se plošča nagnenain denar zdrsi v »električno blagajno«. Naslednji potnik spet spusti denar pod steklo in vsak lahko vidi, koliko je dal, ker je na plošči le njegov denar. Itd. Zato imen električna blagajna, za katero bi lahko trdili, da je obenem tudi dober preizkus poštenosti! Prvih šest blagajn je iz-

delal Janez sam, ostale pa v podjetju. Za ta izum je bil avtor tudi nagrajen! Podjetje jih uspešno uporablja od 1. januarja letos dalje.

V četrtek smo se pogovarjali z Janezom Zagorškom, in sicer na avtobusu na progi Hrastje—Britof, ki jo v osmih urah prevozi šestnajstkrat. Ena stran meri 10 kilometrov, postaj pa je 20. Ta-kole nam je priporovalo o »svoji« električni blagajni:

»Ljudje so se je že navadili in le redki so, ki bi me hoteli goljufati. Za vsakega lahko vidim, koliko kovancev je spustil v odprtino. Da pa kdo ne bi hotel plačati, se mi še ni zgodilo. Potniki so kar pošteni. Edina težava je drobiž. Vsi potniki ga nimajo. Če se komu tako zgodi, potnike na tej progi namreč že precej poznam, se dogovoriva, da bo v Kranju dobil drobiž in nazaj grede plačal dve vozovnici.«

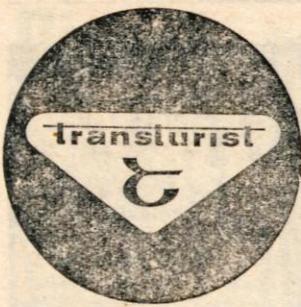
Janez Zagoršek nam je še povedal, da se v osmih urah zbere v blagajni poprečno 30 starih tisočakov, ob pondeljkih in petkih, ko je v Kranju semanji dan, pa še več.

J. Košnjev

Slovenski planinci na Švedskem

Skupina šestih slovenskih planinov, ki jih vodi Roman Herlec iz Kranja, bo v nedeljo odpotovala na Švedsko in Norveško. Člani odprave se nameravajo povzeti na naj-

višji vrh na Švedskem Göteberge (2480 m). Obenem pa bodo tudi navezali stike s švedskimi in norveškimi planinci. Najmlajši član odprave je 15-letni Matej Herlec.

**Transturist
priporoča prijetne
poletne izlete:**

6 dnevno potovanje

LEPOTE ŠVICE IN JEZER
GORNJE ITALIJE

z ogledom
Grossglocknerja,
slapov pri Krimmlu,
knjižnice v St. Gallenu,
slapov na Renu in mest
Züricha in Luzerna. Izlet
z zobato žičnico
pod Jungfrau, potovanje
čez Sustenpass in
St. Gotthard ter ogled
jezer Lugano, Maggiore,
Como in Garda, vam bo
ostal v spominu kot
enkraito doživetje.

NE POZABITE NA ODHOD
25. JULIJA 1971!

enodnevne izlete

NA GROSSGLOCKNER
22. 7. in 21. 8. 1971

V CORTINO D'AMPEZZO
7. 8. 1971

V PADOVO IN BENETKE
5. 9. 1971

... in prijetne počitnice

V DALMACIJI

s 7- in 14-dnevнимi
aranžmaji.

**OBISKITE
NAŠE POSLOVALNICE
V ŠKOFJI LOKI,
RADOVljICI, NA BLEDU
IN V LJUBLJANI
IN SI OGLEJTE
PODRBNE PROGRAME!**

Senca na Pentagonu

Afera s tajnimi dokumenti Pentagona o Vietnamu, se je v zadnjih dneh prenesla že prek meja Združenih držav Amerike — izvlečke iz poročila ameriškega obrambnega ministrstva so začeli objavljati že mehiški časniki. Medtem je postal tudi že jasno, kako so časopisi prišli do tajnega gradiva, ali vsaj, kako je to uspelo New York Timesu. Redakciji je gradivo izročil Daniel Ellsberg malce kontroverzna osebnost, ki je precej časa delal tudi za ameriško vlado. To je storil, kot je sam izjavil, zato, da bi seznanil ameriško ljudstvo z zakulisnimi mahinacijami njegove vlade, pravzaprav vlad. Mogočna FBI je kajpak takoj, ko je postal jasno, da je Ellsberg po vsej verjetnosti tista skrivnostna oseba, ki je posredovala tajno gradivo tisku, začela velik lov za njim, vendar povsem brezuspešno. Ellsberg se je prišel sam javiti bostonskemu javnemu tožilcu, ki pa ga je po uvožnem zaslisanju in proti kavejji 50.000 dolarjev takoj izpustil. Popolnoma nemogoče je sedaj napovedati, kako se bo afera razvijala. Jasno je, da ji daje

dejstvo, da objavlja sedaj gradivo že več kot ducat listov (in predvsem tudi inozemski, proti katerim ameriška vlada ne more nič) povsem nove razsežnosti.

V Stockholmu se je v zelo ostro zastraženi sodni dvorani začel proces zoper, morilice jugoslovanskega veleposlanika Vladimira Rolovića. Na zatožni klopi je pet teroristov, ki večinoma priznavajo navedbe obtožnice, pri čemer pa se obnašajo neverjetno cinkino, predzrno in očabno. Proces spremljajo tudi pravni strokovnjaki jugoslovanske vlade in številni novinarji. Značilno je, da je v sodni dvorani tudi nekaj pristašev obtoženih, ki z občasnimi vzklikli »dajejo pogum« svojim somišljenikom. Prve ure procesa so predvsem osvetile nekatere podrobnosti gnušnega in okrutnega zločina. Prvič v zgodovini švedskega sodstva predvajajo namreč tudi barvni film — rekonstrukcijo umora. Dosedanje izjave pričajo, da sta morilca Miro Barešić in Andjelko Brajković umorila našega veleposlanika

hladnokrvno in okrutno, saj sta že smrtno ranjenega zvezala in potem znova ustrelila vanj. Njuni pajdaši Ante Stojanov, Stanislav Miličević, in Lemo Marinko so obtoženi sodelovanja pri napadu na jugoslovanski konzulat 7. aprila letos. Za proces vlada na Svedskem veliko zanimalje, spričo tega, da se je še dobro začel, pa bomo o poteku razprave v naslednjih dneh obširnejše poročali na tem mestu prihodnji teden.

O sovjetskem znanstveniku Fedosejevu je vse manj poročilo. Kaže, da je izginil v anonimnosti, ki slej ali prej (po začetni publiciteti v časnikih) zajame slehernega ubežnika njegovega kova. Ob tem velja le opozoriti na zanimivo podrobnost, da je namreč bilo (v sicer neuradnih krogih) slišati te dni v Moskvi tudi tole: ugledni sovjetski vesoljski strokovnjak Isajev, ki je umrl prejšnji teden, naj bi storil samomor in sicer zato, ker naj bi ga tako hudo prizadel pogreb njegovega podrejenega znanstvenika Fedosejeva. Kočko je v tem resnice, Je

kajpak težko povedati, in tako je mnenje tudi moskovskega dopisnika zagrebškega Vjesnika, ki poroča o tem v včerašnji številki. Sicer pa o Fedosejevu samo še, da sovjetski časniki, radio in TV še do danes niso objavili nobenih novic o pobjetu Fedosejeva.

Velika Britanija (kar je sicer novica starejšega datumata, vsaj glede na časovni okvir te rubrike) je končno

postala član evropske gospodarske skupnosti. Pogovori v Luksemburgu so se namreč uspešno končali, obe strani sta se uspeli zediniti za razumne kompromise. Se daj mora pristop Velike Britanije v ekskluzivni klub šesterice potrditi še britanski parlament, kar pričakujejo, da se bo zgodilo letos jeseni

V Adis Abebi se je končalo zasedanje Organizacije afriške enotnosti, ki pa bi skoraj doživel polom zaradi nasprotujočih se mnenj o predlogu nekaterih afriških držav, naj bi se vendarle odločili za dialog, neke vrste pogajanj z rasističnimi južnoafriškimi režimi. Resno politično krizo so prebrodili še v zadnjem trenutku in tako rešili konferenco.

Malta bo, kot kaže, odločno zapluti v vode nevtralnosti, tako je vsaj moč sklepati po najnovješjem ukrepu novega premiera Malte Doma Nitoffa, ki je preprosto izgnal komandanta sil NATO na otoku, italijanskega admiral Gina Birindellija. Hkrati je novi premier tudi formalno nakazal željo po večji neodvisnosti in samostojnosti tega sicer majhnega, toda strateško (četudi v dobi raket) še vedno dokaj pomembnega sredozemskega otoka.

Nove žrtve vesoljskih poletov

Po več kot treh tednih bivanja v vesolju so se trije sovjetski kozmonavti v vesoljski ladji »Sojuz 11« v torku ponoči vrnili na zemljo. Pristanek se je začel nekaj po polnoči. Vse je teklo v redu, tudi pristanek je bil normalen. Tako pa pristanek je priletel helikopter, v katerem je bila ekipa za sprejem kozmonavtov. Ko so odprli vrata vesoljske ladje, so našli v njej vse tri kozmonavte mrtve. Bili so privzani za sedeže in v povsem normalni legi. Tudi v kabini ni bilo opaziti nobenih sprememb. Posadko, ki je tako tragično končala, so sestavljali: Georgij Dobrovolski, komandant vesoljske ladje, star 43 let, podpolkovnik in pilot; Viktor Pacajev, 38 let, inženir industrijske stroke in pilot, ter Vladislav Volkov, star 24 let. Volkov je bil član posadke »Sojuza 7«, ki je oktobra 1969 skupaj z dvema ladjama sestavljala »vesoljski vlak«. To je bil senzacionalni dogodek in eden največjih dosežkov vesoljske tehnike.

Tragično preminuli vesoljci so v »Sojuzu 11« zapustili Bajkonur 6. junija. Naslednji dan so dosegli orbitalno postajo Saljut in se preselili

vanjo. V njej so preživeli večji del svojega bivanja v vesolju. Iz Sojuza so prenesli v Saljut tudi več sto kilogramov opreme, ki so jo potrebovali pri delu. Delali so skoraj brez predaha in vestno izpoljujevali vse naloge, ki so jim bile postavljene.

Neprestano so bili tudi pod zdravstveno kontrolo. Sovjetske znanstvenike je zelo zanimalo, kako vpliva večnevno bivanje v breztežnostnem stanju na človeški organizem. Od časa do časa so vesoljci kontrolirali drug druga. Med bivanjem v Saljutu so se dobro počutili in njihovo zdravstveno stanje je bilo vseskozi zadovoljivo. Zato je njihova smrt še toliko bolj skrivnostna.

V tem trenutku še ni znan neposreden vzrok njihove smrti. Ameriški strokovnjaki navajajo kot možni vzrok na aparaturah, ki zagotavljajo normalen pritisk in temperaturo v kabini. Morda je vzrok tudi v prehodu iz breztežnostnega v težnostno stanje. Znano je namreč, da večnevno bivanje v breztežnostnem stanju povzroča v človeškem organizmu pri vrnitvi na zemljo določene motnje, ki se kažejo predvsem v pomanjkanju občut-

ka za ravnotežje. Treba bo počakati na podrobnejše raziskave, ki naj bi odkrile vzrok tragedije.

Od prvega poleta v vesolje do danes je izgubilo življenje 12 ameriških in sovjetskih vesoljcev. Januarja 1967 se je zgodila najhujša nesreča na Cape Kenedyju, ko se je med pripravami za polet vesoljske ladje »Apollo« vnesla kabina, v kateri so zgoreli Grissom, White in Chaffee. Poleg posadke »Sojuza 11« je med poletom izgubil življenje tudi Vladimir Komarov, ker je njegova ladja »Sojuz 1« treščila aprila 1967 ob zemeljsko površje. Prvi vesoljec Jurij Gagarin je strmoljal v letalom. V letalskih nesrečah so umrli tudi štirje ameriški vesoljci, in sicer Freeman, Lee, Basset in Williams. Med žrtvami pa je tudi Givens, ki je umrl v prometni nesreči.

Deset let človeških poletov v vesolje je torej zahtevalo tudi dvanaest življenj. Kljub temu, da nesreča vesoljcev pomenijo izredno težke trenutke za vse, ki sodelujejo v vesoljskih programih, pa vseeno ne morejo zaustaviti človeka pri prodiranju v neznan na prostranstvo vesolja.

M. Gabrijelčič

25 Miha Klinar

Prediga

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPAR!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Iz takih komunikejev lahko komaj kaj razberemo:

»Madžarski ministerski predsednik grof Paul Teleki in zunanji minister grof Stefan Csáky sta v toku svojega obiska v Rimu imela pogovore z Ducejem in zunanjim ministrom grofom Cianom. Pogovori so potekali v atmosferi prisrčnosti in medsebojnega zaupanja, značilnega za priateljske zveze med obema državama. Pri pogovorih so podprtali predvsem pomembnejša vprašanja, dotikajoča se v prvi vrsti Srednje Evrope in Podonavja glede na najnovješe dogodke in tudi glede na sedanji položaj. Obe strani sta z zadovoljstvom ugotovili vedno večjo konsolidacijo na političnem kakor tudi gospodarskem področju in prišli do skupnih pogledov, da je srečna od dejavnosti obeh vlad v službi tistih ciljev pravičnosti in miru, karakternih za politiko Osi Rim-Berlín. V skladu s tem sta se sporazumieli, da bosta razširili in utrdili zlasti politiko sodelovanja s priateljskimi državami.«

Ne, v teh komunikejih in drugih uradnih dokumentih ni mogel nihče razbrati tistega, kar je skrival na primer po vojni objavljeni Cianov Dnevnik, kamor je Ciano 21. aprila 1939 zapisal, da se je ta dan ukvarjal z Albanijo, v kateri so nameravali (kakor lahko zvemo iz nemškega zbornika »Archiv der Gegenwart 1939, str. 4036, iz katerega črpam 'uradne' dokumente) 23. aprila ustanoviti albansko fašistično stranko po vzgledu italijanske pod vodstvom 'novega albanskega zunanjega ministra' Teufika Mbotide.

Treba je bilo seveda poskrbeti za objavo teh stvari, kakor tudi za objavo, ki naj bi jo sporočila v svet italijanska poročevalska agencija Stefani, za objavo, da je 'Albanija že 14. aprila sprejela sklep, da izstopi iz Društva narodov', kar 21. aprila še nihče ni vedel in bo objavljeno šele čez tri dni, dne 24. aprila 1939.

Morda se je s temi in podobnimi zadevami ukvarjal Ciano, ko je zapisal v svoj dnevnik: »Dan v glavnem posvečen Albaniji.«

Tako bi človek sklepal po uradnih dokumentih, ko bi prav ta dan Ciano v svojem dnevniku ne odkril, zakaj se je prav ta dan, dne 21. aprila, na sam predvečer Markovičevega obiska v Italiji, toliko ukvarjal z Albanijo. Ta dan se je namreč sestal s Styllom, bivšim albanskim poslanikom v Beogradu: »Pogovarjam se s Styllom... Zelo se trudi, da bi vzbudil moje zanimaljanje za Kosovo, to je za 850.000 telesno in duševno zdravih Albancev, navdušenih ob misli na združitev z matično domovino. Videti je, da imajo Srbi pred njimi paničen strah. Danes ne smemo odkriti misli, kako zelo se ukvarjam s tem vprašanjem. POZNEJE PA SE MORA NASA POLITIKA ŽIVO ZANIMATI ZA KOSOVO. S tem bomo ohranili albanski ireditenzizm na Balkanu in pritegnili pozornost Albancev. To bo tudi

NOŽ V HRBET JUGOSLAVIJI

Tako je Ciano 21. aprila 1939 zapisal v svoj dnevnik. Zapisal prav na dan, ko je dal za beograjsko 'Politiku' svoj intervju popolnoma drugačen in v drugem tonu kakor zapis v svojem dnevniku.

Aprilsko sporočilo 1941

»Zaradi italijanske akcije v Albaniji se Jugoslavija ni treba niti najmanj vznemirjati. Že januarju letos je italijanska vlada obvestila jugoslovansko o možnosti take akcije,« je izjavil Ciano in postavil nekote na laž italijanske trditive, da je do italijanske akcije v Albaniji prišlo zaradi nemirov, ki so jih povzročali v Albaniji ljudje, sovražno razpoloženi do marčevskih in aprilskih italijansko-albanskih pogajanj ter do Italije in Italijanov nasploh.

Ciano je verjetno na to pozabil. Omenil je samo albansko krizo, med katero sta 'italijanska in jugoslovanska vlada vzdrževali stalne informativne stike'.

»Akcia Italije v Albaniji naj bi imela natančno določen in omejen cilj in področje delovanja. Podrla naj bi pregrade, ki jih je zgradil Zogu med albansko in italijansko ljudstvo v Albaniji, in postavila naj bi odnose med obema narodoma na temelj, ki bi odgovarjal interesom obeh strani. Sleheni drugačen zaključek o nekakšnih tajnih ciljih italijanske akcije v Albaniji, kakršne so širi v zadnjem času, je bil lansiran z namenom, da bi nasprotniki zasejali seme nezaupanja med Jugoslavijo in Italijo. PRIJATELJSTVO Z JUGOSLAVIJO JE IN OSTANE GLAVNI TEMELJ ITALIJANSKE ZUNANJE POLITIKE.«

Tako Cianovo izjavo je ob odhodu jugoslovanskega zunanjega ministra v Benetke objavila beograjska »Politika«.

Dne 22. aprila 1939 je priproval v Benetke na uradni obisk Italiji jugoslovanski zunanj minister Cincar Marković in se sestal s Cianom. Ciano je bil zaradi italijanskega uspeha v Albaniji dobre volje, pa tudi zaradi 'prisrčnega sprejema', ki so mu ga pripravili v Benetkah.

»Očitno je albanski uspeh izval globok odmev v velikem mestu (v Benetkah) na Jadranu,« je zapisal 22. aprila v svoj dnevnik. Morda je prav zaradi tega razpoloženja napravil tudi Cincar Marković nanj 'dober vtis'. Mogoče je ta dan celo pozabil na 'nož v hrbet Jugoslaviji', o katerem je pisal dan poprej. »Marković ima sposobnosti poklicnega diplomata. Prihod v Benetke je bil zanj velik dogodek. Prvikrat prihaja v inozemstvo kot zunanj minister. (Pod Stojadinovcem je bil Marković jugoslovanski poslanik v Berlinu, kjer se je navdušil za Hitlerja. — op. M. K.) Aplavzi. Zastave. Godba. Čarobne Benetke v soncu in pomladu. Vse to močno vpliva na Markovičev duh.«

Morda se je Ciano navdušil za Cincarja Markovića zaradi njegove 'razumnosti in uvidevnosti' do italijanske okupacije Albanije. Italijanski poslanik v Jugoslaviji je sicer poročal o vznemirjenju jugoslovanske javnosti zaradi italijanske okupacije Albanije. Toda to vznemirjenje je zajelo samo 'del javnega mišljenja', jugoslovanska vlada se ne razburja zavoljo tega. Tudi Cincar Marković je v pogovorih s Cianom izrazil, da Jugoslavija jemlje italijansko okupacijo Albanije kot 'izvršeno dejstvo', želel bi le, da bi Italija ne podpirala albanskega ireditenzizma na Kosovem.

»S svoje strani zatrjujem, da me Kosovo ne zanima,« je zagotavljal Ciano, čeprav je še dan poprej videl v Kosovem možnost za ustvaritev ireditističnega vprašanja na Balkanu in 'nož v hrbet Jugoslaviji'.

Marković in Ciano sta razpravljala tudi o jugoslovanskih odnosih do Nemčije. Ciano je v svojem dnevniku odkril zgodovini, da je bila Cvetkovičeva vlada prav tako kakor prej Stojadinovčeva za CIM OZJE SODELOVANJE Z OSJO RIM-BERLIN. Pristop Jugoslavije k paktu PROTI KOMINTERNI naj bi začasno

odložili 'zaradi notranjepolitičnih razlogov', kar priča, da Cvetkovičeva vlada ni mogla obvladati komunističnega protifašističnega gibanja in zbiranje protifašističnih množic v različnih oblikah ljudskofrontovskih organizacij pod vodstvom komunistov.

Ko bo izolirala komuniste od množic in jih osamil, potem pristopa k paktu proti kominterni jugoslovanska vlada ne bo več odklanjala, je na pristop pristajal Marković. S Cianom pa se je sporazumel tudi o tem, da bo Jugoslavija odbila kakršnokoli britansko posredovanje proti Nemčiji v Italiji.

To je bila izolacija Jugoslavije od nekdanjih zaveznikov. Izolacija, osamitev, ki so jo komunisti smatrali kot najbolj nevarno in nepremičljivo poteko jugoslovanske zunanje politike, ki bi se maščevala v primeru fašističnega napada na Jugoslavijo. To osamitev pa sta Italija in Nemčija hoteli doseči.

»POLITICNA FORMULA ZA JUGOSLAVIJO: v primeru vojne oborožena neutralnost in gospodarsko sodelovanje z Italijo in Nemčijo. Seveda vse V OKVIRU OSI RIM-BERLIN, s tem, da je težišče jugoslovanske politike v Rimu,« je o tem sestanku z Markovičem zapisal Ciano. »Madžarska: počasno izboljšanje odnosov, da bi ne ogrozili naših sedanjih obveznosti do Romunije, katere politiko je Marković kritiziral odkrito in ostro... Društvo narodov (iz katerega je Italija že izstopila): počasno podprtje ravnodušnosti.«

O rezultatih tega srečanja pa je Ciano zapisal:

»Obisk je nasplično dal izvrstne rezultate. Zaključno poročilo za tisk je ugajalo nadvse našim novinarjem, francoskim in angleškim pa niti malo ne. To je dokaz, da je obisk uspel. Marković je napravil prijeten vtis na vse. Ugajal je bolj kot Stojadinović. Morda zato, ker je njegovo obnašanje nevsišljivo in ker je tudi po povihi privlačen. Zelo se je trudil, da bi prikril plešo in je v ta namen mobiliziral vse lase od tilnika do senc. Opazil sem, da so ti lasje edini Jugoslovani, mobilizirani ob albanski krizi.«

Taki so bili Cianovi zapiski v njegovem zasebnem dnevniku, med katerimi nikakor ne smemo pozabiti najdbe 'nož v hrbet Jugoslaviji', s strani italijanske imperialistične fašistične politike mišljene popolnoma resno, čeprav je morilec hinavčil bodoči žrtvi še vedno priateljski obraz, kakršnega je kazal komunike, objavljen po srečanju med Cianom in Markovičem v Benetkah:

»V času pogovorov med italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom in jugoslovanskim ministrom Cincarjem Markovičem v Benetkah 22. in 23. aprila 1939 so razpravljali o različnih vprašanjih, ki zanimajo obe sosedni in priateljski državi v sedanjem položaju tudi v pogledu nedavnih dogodkov v Albaniji, ki sta jih oba ministra izčrpno pretresla. — Temeljito preučevanje omenjenih vprašanj je ponovno potrdilo izredno prisrčnost odnosov med Jugoslavijo in Italijo, prisrčnost, ki se je po sklenitvi Beograjske pogodbe in Jadranskega pakta in s spoštanjem medsebojnih interesov na vseh področjih in v vsakem pogledu nenehno krepila in utrjevala. Ministra sta prišla do zaključka, da je sodelovanje med obema državama kakor tudi med Jugoslavijo in Nemčijo tako v političnem kakor tudi v gospodarskem smislu treba poglobiti za ohranitev miru in kot pogoj izboljšanja stabilnosti v Podonavju. Glede odnosov z Madžarsko sta oba zunanja ministra ugotovila po najnovješih izjavah madžarskih državnikov, da odpirajo široko pot za sporazum med vladama v Beogradu in Budimpešti.«

**KUPUJTE SREČKE EKSPRESNE LITERIJE
NOVE IGRE JUGOSLOVANSKE LITERIJE**

Eno ime – dve napaki

Kako je padel partizan Riko v golniški bolnišnici?

Na zidu pred vhodnimi vrati golniške bolnišnice je spominška plošča, na kateri je napisano:

»Na tem mestu je 27. maja 1943 dal svoje življenje Jože Rode-Darče, roj. aprila 1917 v Rudniku pri Kamniku, v borbi za svobod in lepo bodočnost slovenskega naroda. Slava pademu borcu. Zveza borcev Golnik-Goriče.«

Zal sta na plošči kar dve napaki: padel ni Jože, temveč Izidor Rode, Izidor ni bil Darče, ampak Riko. Le kako so mogli tisti, ki so bili odkrili to spominsko ploščo, narediti kar dve napaki pri enem samem imenu? Saj vendar na Duplici pri Kamniku še vedno živi Rikova sestra Anica, v Radomljah pa brat Ludvik.

Partizan Riko je s skupino borcev kamniškega bataljona skušal rešiti iz golniške bolnišnice svojo sestro Anico, ki je bila partizanka in so jo Nemci ranjeno ujeli ter prepeljali na Golnik?

Bilo je dvanajst hrabrih mož, partizanov. Dvanajst prostovoljev kamniškega bataljona. Pripravljeni so bili žrtvovati svoja življenja, samo da bi rešili ranjeno partizanko iz golniške bolnišnice. Vodil jih je Izidor Rode-Riko.

O tej akciji v knjigi Beg z morišča pripovedujejo Anica Rode, poročena Semeja, z Duplice pri Kamniku in njen brat Ludvik Rode iz Radomelj, Ivan Pirš-Rastko iz Radomelj in Ivan Kosirnik-Harkov z Vira pri Domžalah. J. Vidic

Beg z morišča

Včeraj je pri zavodu Borec v Ljubljani izšla knjiga Beg z morišča, ki jo je napisal naš sodelavec Jože Vidic. Knjiga, ki je dobila letošnjo Kajuhovo nagrado, na 470 straneh objavlja 136 fotografij živil in padlih borcev ter drugih dokumentov. Avtor v njej opisuje vojne dogodke na Gorenjskem.

Kateri vozni red je pravi?

Uredništvo Glasa je prejelo pismo, ki ga je napisal Miha Peternej iz Kranja. Nanaša se na nove vozne rede, ki so jih naša avtobusna podjetja uvelda 1. junija letos. Tovariš Peternej pravi: »Pred kratkim sem kupil nov vozni red, ki je začel veljati 1. junija 1971. Pred dnevi sem šel na Luž. Ravnal sem se po novem vozniem redu. Čakal sem na avtobus, ki bi moral odpeljati ob 16.25, vendar avtobusa ni bilo od nikoder. Nekoga sem vprašal, zakaj avtobusa ni, pa mi je odgovoril, da vozi še po starem voznom redu. Lahko sem odšel domov in šel na avtobus, ki odpelje ob 18.25.«

Konec pisma se glasi: »Pričakujem, da bo dalo podjetje Creina pojasnilo!«

—ik

Novinar Glasa na Etni

En dan na Etni

Dva tisoč kilometrov do Sicilije

Pri Padovi je treba zaviti z avto ceste za Milano na jug, po 56 kilometrih pa spet pride na avto cesto za Bologno, Firence in Rim. Že na odseku ceste do Firenc ste lažji za 2900 lir cestnine ali 69,60 din. Ob vožnji po hitri cesti lahko potopit ulovi le bežne vtise o pokrajini. Do Bologne se razteza Padska nižina, od Bologne dalje pa cesta zavije v Apenine, katerih odrastki pa na severnem delu niso kaj dosti višji od stotih metrov. Italijani so med apeninskimi valovitimi griči svojo sončno cesto razpeli med neštete viadukte in mostove in skozi predore.

Pred vsakim večjim mestom se turist znajde v zadregi. Ce nima pri roki mestnega plana, potem samo lahko na slepo srečo najde vhod v središče mesta. Že kilometre prej se ob cesti pokažejo oznake, ki napovedujejo vhode v severni ali južni del mesta. Turistu pa seveda ni za vožnjo skozi predmestja, posebno še, če ne ve, v katerem delu mesta je središče. Poti nazaj ni, če pravi vhod zamudite. Ce vam ni do vožnje skozi predmestja, je bolje da si mesto ogledate ob drugi priložnosti.

svet kaj lahko izgubi oči na kilogramih zlata predelanih v najrazličnejše ogrlice, zapestnice itd.

Skozi Firence, ki sodi po nekaterih ocenah med najlepša mesta na svetu, teče Arno, široka,lena reka. Številni mostovi povezujejo oba bregova. Med najstarejšimi je prav Ponte Vecchio, ki je bil obnovljen leta 1345.

V Firencah so grobovi največjih italijanskih in svetovnih duhov: Michelangela, Machiavelli, Galileja, Rossinija. V Firencah so ustvarjali Dante, Petrarca in Boccacio. V likovni umetnosti so znani veliki Firenčani: Leonardo da Vinci in Michelangelo Buonarroti. Kot nekdanjo umetniško središče Italije se je v Firencah ohranilo brez števila starin in umetnin in spomenikov. Posebne pozornosti je vredna arhitektura in spomeniška skupina palač kot je Palazzo Vecchio, Loggia dei Lanzi in druge.

RIM — VELEMESTNA NORISNICA

Prawo nasprotje večerno umirjene renesančne Firenze je velemestni Rim sredi popoldneva. V središču milijonskega mesta se pripihljete po Via Tiburtina. Promet je za naše pojme neznanški, pa se odvija hitro, brez posebnih zastojev in motenj. Zastoj povzroči le rdeča luč na semaforju, ne pa morda kak oklevajoči voznik. Pravi čudež je, če v Rimu najdete parkirni prostor. Rimske ulice so že v začetku junija polne radovednih turistov, ki polnijo parkirne prostore ob zgodovinskih znamenostih. Vročina in neznosni smrad izpušnih plinov sicer prežene Rimljane na plaže bližnje Ostie, turiste pa prepuste, da si v potu svojega obraza ogledujejo večni Rim. Res, mesto je v vročini in smradu benčinskih strojev težko vzljubiti.

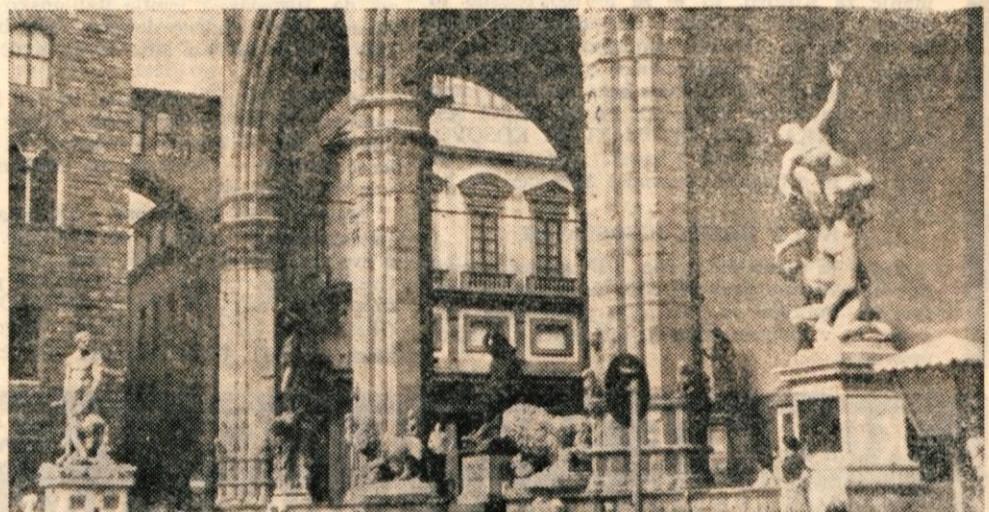
Veliko mirnejše so ulice v vladni četrti Kvirinal. Skromni napisni na mogočnih stavbah sicer oznanjajo, da so tu ministrstva, turist pa spozna, da se tu kroji italijanska politika le težko. Pred vrati ministrstev se ob določenih presledkih ceremonialno zamenjajo stražarji v temnih uniformah, od časa do časa se pripelje ali odpelje črna diplomatska limuzina.

Kaj naj povem o Rimu? Da so na vsakem koraku slavoloki, da se na zahodu, pogled od Kvirinala, beli cerkev sv Petra in vije vatikanska zastava; da ima vsak večji trg fontano, da se izgubite v iskanju neštetih starih rimskih trgov.

Vstopnina za ogled koloseja nikakor ni turistično oderuška, čeprav piše v vodiču, da je to največja zgradba te vrste nekdanjega rimskega cesarstva. Imel je prostor za 45.000 gledalcev. Vse do 19. stoletja so uporabljali gradbeni material iz koloseja za gradnjo rimskih hiš. No, nekaj kamenja je še ostalo, tako da se turisti še vedno lahko prepričajo o veličini stavbe, ki je nudila krvavo zabitvo rimskemu ljudstvu.

Okoli koloseja stoje kočičja, ki vas za drage lire po peljejo po mirnejših rimskih ulicah. Tik ob koloseju je Palatin s Forum Romanum, najstarejše naselje v Rimu. Ce hočete ogledovati Palatin v tork, potem boste rimske stebre slikali le od daleč, ker je ta dan zaprto. V vodiču pa piše, da so tu ostanki najstarejših rimskih svetišč in ostanki prebivališč najznamenitejših meščanov in politikov. Tu so gradili svoje palače tudi rimski cesarji. Okoli leta 1000 je Palatin v ruševinah, 700 let kasneje pa se začno arheološka odkopavanja.

(Prihodnjič: Pompeji)
L. Mencinger

Firence: Loža orjakov ob Palazzo Vecchio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23., in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. n. 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

3. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Z ansamblom bratov Avsenik — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz domače simfonične literature — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Igrajo veliki orkestri — 14.30 Poje tenorist Arduino Zamare — 15.30 Glasbeni intermezzi — 15.40 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov — 16.00 Vrtljak — 16.40 Dobimo se ob isti uri — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Godala v ritmu — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.45 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Kovacića — 20.00 Na večer pred praznikom dneva borca — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igrajo majhni ansambl — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Ob popevkah in plesnih zvokih — 20.05 Svet in mi — 20.20 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Trenutki s slovenskimi pianistami — 22.15 Okno v svet — 22.30 Iz glasbenih studijev RTV Ljubljana — 23.55 Iz slovenske poezije

4. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.42 Skladbe za mladino — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji

dan — 13.30 Nedeljska repertoža — 13.50 Z domačimi ansamblimi — 14.05 Slovenske narodne pesmi v raznih izvedbah — 14.30 Humoreska tega tedna — 14.50 Klavir v ritmu — 15.05 Glasba ne pozna meja — 16.00 Radijska igra — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program

9.35 Iz domače zakladnice zabavne glasbe — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opoldanski koncert lahke glasbe — 13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.00 Operetne melodije — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kažipot — 15.15 Glasbeni variete — 16.35 Popevke iz studia — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Za vsakogar nekaj — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Z velikimi zabavnimi orkestrov — 19.40 Od popevke do popevke — 20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Glinka: Ivan Susanin — odlomki — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Virtuoze klavirske skladbe — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Festival v Bergnu 1971 — 23.55 Iz slovenske poezije

5. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.20 Pesmi za najmlajše — 9.30 Priljubljene slovenske popevke — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Copland: Rodeo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lepe melodije z orkestrom Percy Faith — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzi — 15.40 Poje zbor Dušan Jereb iz Novega mesta — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom dunajske filharmonije — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Orgle v ritmu — 18.45 Kulturni poletni vodnik — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s triom Franca Sušnika — 20.00 Rossini: odlomki iz opere Pepelka — 20.55 Lahka orkestralna glasba — 21.30 Na obisku pri Jureti Robežniku — 22.15 Za ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 S popevkami po svetu

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Morton Gouls — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.00 V korak s časom — 21.10 Nočne epizode — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovenskih festivalov jazz-a — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

Kulturni mozaik — 19.05 Igramo za vas — 20.05 Dve koncertni partituri Lucijana Marije Škerjanca — 20.30 Pota našega gospodarstva — 20.40 Bachova glasba — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Iz repertoarja komornega zabora RTV Ljubljana — 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 22.30 Smetana: Moja domovina — 23.55 Iz slovenske poezije

6. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 S pevcom Marjanom Deržaj in Vice Vukovom — 9.40 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz oper hrvaških skladateljev — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 18 tednov — 18. oktetov — 14.40 Na poti s kitaro — 15.30 Glasbeni intermezzi — 15.40 Majhen recital violončelista Alojza Mordeja — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Alfredo Antonini — 17.10 Pooldanski simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek na svidenje — 18.45 Četr ure s pevko Jožico Sveti — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Krežeta — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.42 Majhen koncert lahke glasbe — 22.15 Iz sodobne slovaške glasbe — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Revija jugoslovenskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Z orkestrom Morton Gouls — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 Minute za Mozarta — 21.00 V korak s časom — 21.10 Nočne epizode — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovenskih festivalov jazz-a — 22.15 Ljudje med seboj — 22.25 Večeri pri slovenskih skladateljih — 23.55 Iz slovenske poezije

7. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Operna matineja — 9.05 Kaj vam priponuje glasba — 9.20 Z ansamblom Indexi in Pro arte — 9.40 Bernard: Dva venčka narodnih — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Skladbe Zvonimirja Cigliča — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z

ansamblom bratov Avsenik — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Ob lahi glasbi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Glasbeni intermezzo — 15.40 Adamič: Otroška suita — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 17.10 Popularna dela z velikimi dirigenti našega časa — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Isčemo popevko poletja — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu — 22.15 S festivalom jazz-a — 23.05 Mala panorama nizozemske lirike — 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Radi ste jih poslušali — 16.40 Izložba hitov in glasbeni express — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Plesni zvoki — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam — 20.05 Zgodnji Beethoven — 20.30 Na međunarodnih križpotrijih — 20.40 Včerni concertino — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Portret baritonista Toma Krauseja — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 23.55 Iz slovenske poezije

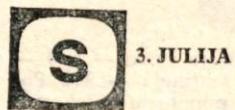
8. JULIJA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Slovenski pevci zabavne glasbe — 9.45 Skladbe za mladino — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Nekaj Chopina — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Lahka glasba — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.35 Glasbeni intermezzo — 15.40 Iz opusa Clauja Debussyja — 16.00 Vrtljak — 16.40 Z orkestrom Peter Walmen — 17.10 Clovek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Za prijetno razvedrilo — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s slovenskim instrumentalnim kvintetom — 20.00 Poje zbor Sovjetske armade — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Beseda in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

13.05 Paleta zabavnih zvokov — 14.05 Glasbeni variete — 16.05 Popevke slovenskih avtorjev — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Mozaik melodij in ritmov — 18.40 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Odmevi zgora — 19.20 Popevke in plesni zvoki — 20.05 Od premiere do premiere — 21.17 Schubert: Sonatina za klavir in violino v D-duru — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovenskih koncertnih orarov — 22.55 Naša novejša komorna glasba — 23.55 Iz slovenske poezije

izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma-looglasna in naročniška služba 22-152. — Naročniška letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Malj oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

14.00 Teniška tekmovanja (finale moški) — prenos iz Wimbledona (EVR-Ljubljana), 16.20 Rokometni turnir za pokal Jugoslavije — ženske (RTV Sarajevo), 18.00 Obzornik, 18.15 Omišaljski veli pir, 18.45 TV kažpot, 19.05 Mozaik, 19.10 Izgnanci — dokumentarna oddaja, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.35 Split 71 — prenos (RTV Zagreb), 22.05 Svet otokov in atolov, 22.30 Maščevalci — serijski film, 23.20 Poročila, 20.25 Glasbena medigra (RTV Zagreb) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila (RTV Zagreb), 17.30 Narodna glasba (RTV Beograd), 18.00 Kronika (RTV Zagreb), 18.15 Plus pet (RTV Sarajevo), 19.15 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.20 Dokumentarna oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

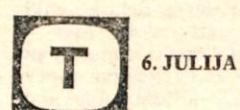

8.55 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) 9.30 Po domače v Metliki (RTV Ljubljana), 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd), 10.45 Mozaik, 10.50 Otroška matineja, 11.40 Mestece Peyton — serijski film (RTV Ljubljana), ... Športno popoldne, 18.15 Trenutki odločitve — slov. film, 19.50 Cikcak, 22.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Mali oglasi: Knjigovodja, 21.20 Glas na obisku, 21.35 Poročila (RTV Ljubljana), 21.50 Športni pregled (JRT), 22.20 Rokometno prvenstvo Jugoslavije (RTV Zagreb), 23.30 Odpoved sporeda (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

16.40 Plus pet — oddaja TV Sarajevo, 17.40 Čarobna noč v prodajalni instrumentov, 18.00 Risanka, 18.20 Obzornik, 18.35 Ljudje v soseski, 19.05 Mladi za mlade, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Mati — japonska TV drama, 21.30 Teh naših 50 let, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila (RTV Zagreb), 17.40 Glasbena

pravljica (RTV Ljubljana), 18.00 TV vrtec, 18.15 Kronika, 18.30 Znanost, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Mladi za mlade (RTV Ljubljana), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.25 Obzornik, 18.40 Prijatelj Ben — mlad. film, 19.05 Stare krčme, 19.35 Cesta in mi, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Ljubezenski film — madžarski film, 22.15 Malo za šalo, malo za res, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.35 Poročila, 17.40 Mali svet, 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Od zore do mraka, 19.00 Narodna glasba (RTV Beograd), 19.20 TV pošta, 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.20 Obzornik, 18.35 Pika Nogavička — švedski film, 19.05 Mozaik, 19.10 Po sledeh napredka, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Kam gredo divje svinje — I. del, 21.35 Teh naših 50 let, 22.35 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Risanka (RTV Zagreb), 17.45 Poljudno znanstveni film (RTV Beograd), 18.15 Kronika, 18.30 Glasbena oddaja, 19.00 Propagandna oddaja (RTV Zagreb), 19.05 Mozaik (RTV Sarajevo), 19.50 TV

prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

8. JULIJA

17.20 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.20 Obzornik, 18.35 Družina, 19.05 Enkrat v tednu (RTV Ljubljana), 19.20 Vse življenje v letu dni (RTV Beograd), 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Vojna in mir — II. del, 21.25 XXI. stoletje, 22.25 400 let slovenske glasbe, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.40 Poročila (RTV Zagreb), 17.45 Jure Slon, 18.00 Zapojite z nami (RTV Sarajevo), 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Narodna glasba (RTV Skopje), 19.00 Enciklopedija, 19.20 Serijska oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

9. JULIJA

13.58 Napoved sporeda (RTV Ljubljana), 14.00 Balkansko teniško prvenstvo — prenos (RTV Zagreb, Ljubljana), 16.40 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 18.15 Obzornik, 18.30 Veseli tobogan, 19.00 Mestece Peyton — serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Rdeče podvezice — ameriški film, 22.10 Odiseja miru, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.30 Poročila (RTV Zagreb), 17.35 Rastimo (RTV Beograd), 18.15 Kronika (RTV Zagreb), 18.30 Glasbeni dnevnik, 19.00 Humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb), 20.30 Spored italijanske TV

»Tudi počasi se daleč pride,« pravi Jože Miklavčič iz Greanca pri Škofji Loki, lastnik dolgoúčev. Menda je edini daleč okoli, ki še »fura« z oslovsko vprego. »Sedem let sem imel enega oslička, lani pa sem mu dokupil par. Doma imamo namreč maščno vrtnarijo pa potrebujem dober gnoj. Da oslička ne bi samo stala v hlevu, sem jih naučil voziti. Res nista hitra, a se tudi meni ne mudri.« (lb) — Foto: F. Perdan

Kranj CENTER

3. julija slov. barvni film **MAŠKARADA** ob 16. uri, amer. barvni film **DIRKA S ČASOM** ob 22. uri

4. julija amer. barv. film **DIRKA S ČASOM** ob 14.20, angl. barv. film **VOJSKA V SENCI** ob 16.30 in 18.20, premiera amer. barv. CS filma **V ZNAMENJU REVOLVERJA** ob 21. uri

5. julija amer. barvni CS film **V ZNAMENJU REVOLVERJA** ob 15., 17. in 19. uri, premiera angl. barv. filma **URAD ZA UMORE** ob 21. uri

6. julija amer. barvni CS film **V ZNAMENJU REVOLVERJA** ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIC

3. julija amer. barvni film **ZIVELA AMERIKA** ob 16. uri, slov. barvni film **MAŠKARADA** ob 18. in 20. uri

4. julija angl. barvni film **NEKA ŽENA JE IZGINILA** ob 14. in 20. uri, amer. barv. CS film **CUSTER Z ZAHODA** ob 16. uri, amer. barvni film **ZIVELA AMERIKA** ob 18. uri

5. julija slov. barvni film **MAŠKARADA** ob 16. in 20. uri, angl. barvni film **NEKA ŽENA JE IZGINILA** ob 18. uri

6. julija amer. barvni film **TOBRUK** ob 18. in 20. uri

Tržič

3. julija angl.-franc. barvni CS film **JUŽNA ZVEZDA** ob 18. in 20. uri

4. julija franc. barvni CS film **VESELI DOPUST** ob 15. in 19. uri, angl.-francoski barvni CS film **JUŽNA ZVEZDA** ob 17. uri

5. julija franc. barvni film **PA POTEM POSODI PRIJATELJU ŽENO** ob 18. uri

6. julija franc. barvni film **LJUBIM VSE ŽENE** ob 20. uri

Kamnik DOM

3. julija amer. barv. film **PISTOLE SEDMIH VELICA-STNIH** ob 18. in 20. uri

4. julija amer. barvni film **PISTOLE SEDMIH VELICA-STNIH** ob 15., 17. in 19. uri, slov. barvni film **MAŠKARADA** ob 21.5

5. julija amer. barvni CS film **CUSTER Z ZAHODA** ob 17. uri, italij. barvni CS film **POŽIG RIMA** ob 19. uri

6. julija amer. barvni CS film **DVANAJST ŽIGOSANIH** ob 17.30 in 20. uri

Krvavec

3. julija amer. barvni film **HONDO IN APAČI** ob 20.30

4. julija amer. barvni film **HONDO IN APAČI** ob 17. uri

mešanica kav

E K S T R A

VSAKOMUR PRIJA
JAVA ŠPECERIJA

Radovljica

3. julija jugoslov. barvni film **PRVA LJUBEZEN** ob 18. uri, amer. film **PAST ZA MORILCA** ob 20. uri

4. julija amer. film **V ČASU CARLESTONA** ob 16. uri, amer. barvni film **CLOVEK IZ ARIZONE** ob 18. uri, amer. barvni film **NAPADALNO DEKLE** ob 20. uri

5. julija franc. barvni film **PA POTEM POSODI PRIJATELJU ŽENO** ob 18. uri

6. julija franc. barvni film **LJUBIM VSE ŽENE** ob 20. uri

Skofja Loka SORA

4. julija amer. barvni film **VONJ PO SMODNIKU** ob 17. in 20. uri

5. julija amer. barvni film **VONJ PO SMODNIKU** ob 19. uri

6. julija angl. barvni film **MADAM BOVARY** ob 20. uri

Zeleznični OBZORJE

3. julija amer. barvni film **VONJ PO SMODNIKU** ob 17. in 20. uri

4. julija angl. bárvni film **MADAM BOVARY** ob 17. in 20. uri

RESITEV NAGRADNE KRIŽANKE

1. KAMERA, 7. ZMENEK, 13. ARIMAN, 14. VALETA, 15. POMOL, 16. VOLITEV, 17. ONAN, 18. LANI, 19. ORA, 20. AMERIKA, 23. ING, 26. ITAK, 27. ROKE, 31. CEREZIN, 33. PECAT, 34. EREVAN, 35. BANANA, 36. KOZARA, 37. PLAKAT

Izrezbani reševalci

Prejeli smo 102 rešitve. Izrezbani so bili naslednji reševalci: 1. nagrada (30 din) prejme Anton Grošelj, Jesenice, Tavčarjeva 9; 2. nagrada (20 din) prejme Marjanca Jerala, Kranj, C. Kokškega odreda 11; 3. nagrada (10 din) pa dobi Stanislav Janša, Sp. Gorje 102. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

loterija

Neuradno poročilo o žrebanju srečk 26. kola, ki je bilo dne 1. 7. 1971

Srečka št.	zadela din
0	6
18520	506
85980	1.006
427230	10.006
2	6
99672	506
497562	10.006
528802	10.006
833	50
44283	500
88503	2.000
108033	10.000
372323	10.000
1	6
31741	506
77651	506
765001	10.006
24	10
6654	200
28604	1.000
75114	500
15	10
35	1.000
00025	1.000
70365	1.000
000765	10.000
382785	10.000
588915	50.010
646655	10.000
26	20
666	100
8406	200
91006	500
601286	10.000
620656	10.000
57	10
61247	2.000
95437	500
261827	10.000
28	20
98	10
50148	500
424718	10.000
449118	10.000
49	30
80179	500
93079	1.000
261329	10.000
296769	10.000
708269	150.000

Društvo rejcev malih živali Živalica Kranj in društvo golobarjev Kurir Kranj ima v nedeljo, 4. julija, ob 9. uri obvezen sestanek v gostilni Prešernov hram na Titovem trgu. Važen razgovor o razstavi vseh živali med Gorenjskim sejmom v Savskem logu.

Vabljeni vsi člani in nečlani.

poročili so se

V KRAJU

Laibacher Ferdinand Franc in Sirovina Mara, Jalovec Boris in Miljković Mirjana, Volčič Toni in Eterovič Silva, Pucelj Jože in Pucelj Marjeta, Zveršen Peter in Trdin Dragotina, Vreček Franc in Kristanc Angela, Dobovšek Martin in Nachtigal Majda, Korinšek Igor in Malek Irena, Gašper Alojz in Lombar Veronika, Novak Anton in Lipovec Nada.

V SKOFJI LOKI

Habjan Pavel in Bernik Antonija, Šifrer Janez in Hudolin Marija, Smolej Janko in Bobnar Marija, Jelovčan Stanislav in Tominec Viljanka, Žakelj Matjaž in Trček Ivanka, Hartman Janez in Hartman Marija.

umrl so

V KRAJU

Petrovič Antonija, roj. 1889, Bric Stanko, roj. 1903, Roblek Anton, roj. 1906, Markun Marija, roj. 1886, Verhovnik Franc, roj. 1893, Plut Anton, roj. 1913, Eržen Valentin, roj. 1907 in Gregorin Evlalija, roj. 1919.

V TRŽIČU

Primožič Mihael, roj. 1939, Dobrin Anton, roj. 1895 in Ahačič Ivana, roj. 1887.

V SKOFJI LOKI

Demšar Hijeronim, rojen 1893 in Galof Valter, roj. 1917.

sportne

prireditve

SOBOTA

KRANJ — Ob 9. uri na stadionu Stanka Mlakarja nadaljevanje 6. letnih športnih iger Iskre.

JESENICE — Ob 18.30 na igrišču pod Mežakljo tekma ženske SKL Jesenice : Slovan.

Ob 20. uri tekma moške SKL Jesenice : Trnovo.

NEDELJA

JESENICE — Ob 10. uri v letnem bazenu skoki s stolpa za memorial Branka Zihlerja z mednarodno udeležbo.

BISTRICA — Ob 8. uri pred gostilno Potočnik štart očenjevalne dirke za odprt gorsko prvenstvo Gorenjske v kolesarstvu (za vse kategorije).

KRANJ
sveže pakirano meso
ZIVILIA

NAVPIČNO: 1. rumeno rjava barva; rumenica, glina, 2. omara za predale, predalčnik, 3. znak za kemično prvino lantan, 4. reka v Nemčiji, ki se izliva v Severno morje, 5. spektrum, pramen mavričnih barv, 6. del ženske garderobe, 7. klica, cima, 8. znak za kemično prvino litij, 9. turistično letovišče na jugu Biokova blizu Makarske, 10. nadomestilo za čas bolezni, 11. središče Moldavije v Romuniji, 13. reka na severu Tasmanijske, 17. italijansko pristaniško mesto ob istoimenskem prelivu (Otrantska vrata) med Jadranskim in Jonskim morjem, 20. perziski polosli, vrsta lučalnice v srednjem veku (množina), 23. znak za kemično prvino radij, 25. otok v Zadrskem arhipelagu ob Dolgem otoku, 26. velik, zelo močan človek, 27. utrip, bitje, puž, 28. palestinska luka (Akron), 30. predstavniki moškega samostana, 33. ime slovenskega gledališkega igralca Rannerja, 34. pripadnik Inkov, vladajoče kaste močne idijanske države, 37. arabski žrebec, 39. znak za kemično prvino iridij.

Rešitev pošljite do četrtnika, 8. julija, na naslov: Glas, Trg revolucije 1. Kranj, z označo Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRAJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska, umetnostnogodovinska zbirka. V galeriji v Mestni hiši je odprta razstava del akad. slikarja Igorja Pleška iz Ljubljane.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju odprta republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji. V II. nadstropju je na ogled etnografska zbirka Planšarska kultura na Gorenjskem in razstava risb Petra Jovanoviča iz Zgornje Zetine v Poljanski dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava del slikarja Franca Boštjanca z Raven. V gotski kleti so razstavljeni barvne reprodukcije italijanskega slikarja Canaletta (1697–1768).

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

NA JESENICAH

Solata 4 din, spinaca 3 din, korenček 7,50 din, slive 5,40 din, pomaranče 5,50 din, limone 6,50 din, česen 9,10 din, čebula 2,80 din, fižol 6,50 do 9 din, pesa 3,50 din, kaša 3,70 din, paradižnik 4,50 din, ajdova moka 6,16 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,60 do 0,70 din, surovo maslo 20 din, smetana 12 din, orehi 30 din, skuta 7,50 din, sladko zelje 4 din, cvetača 5 din, paprika 17 din, krompir 2 din, med 12 din, banane 7 din, breskve 5 din, češnje 5 din

Dežurni veterinarji

2. 7.—9. 7.: Vehovec Srečko, Stošičeva 3, tel. 22-405 ali 21-283;

10. 7.—16. 7.: Cepuder Bogdan, Kajuhova 23, tel. 22-994;

17. 7.—23. 7.: Vehovec Srečko, Stošičeva 3, tel. 22-405 ali 22-994;

24. 7.—30. 7.: Bedina Anton, Kokrica, tel. 23-518

Žalostni obrazi staršev in jok otrok

V sredo, 30. junija, se je končal vpis v prihodnje šolsko leto tudi na tehnični šoli za elektro in strojno stroko pri šolskem centru združenega podjetja Iskra Kranj. Šola ima tri oddelke, in sicer strojni oddelek, elektrooddelek za šibki tok in elektrooddelek za jaki tok. V vsak oddelek so sprejeli po 30 učencev, torej skupaj 90, vseh prijav pa je bilo 174, in sicer največ iz kranjske in tržiške občine, sledijo pa občini Radovljica in Škofja Loka ter nekateri ostali kraji. Merila za sprejem na Iskrino srednjo tehnično šolo so bili naslednji: učni uspeh v osmiletki, psihološki test in glede na posebnost poklica uspeh v matematiki, fiziki in slovenščini. Odličnjaki so bili sprejeti vsi, pri ostalih pa je odločil uspeh v omenjenih treh predmetih in uspešnost testa. Žalostno je, da niso bili sprejeti številni učenci, ki so zaključili osnovno šolo s prav dobrim in dobroim uspehom.

Poglejmo številke in vzroke, zakaj na Iskrini srednji tehnični šoli niso mogli sprejeti več učencev.

Na oddelek za šibki tok se je prijavilo 73 učencev. Sprejeli so vseh devet odličnjakov in 21 prav dobrih. Razen tega pa so morali na osnovi uspeha v matematiki, fiziki in slovenščini odkloniti tudi 12 prav dobrih! Na jaki tok se je priglasilo 33 učencev. Odklonili so dva dobra in enega zadostnega. Na strojni oddelek pa se je prijavilo 60 učencev. Kot na ostalih dveh so jih tudi na tem oddelku lahko sprejeli le 30, in sicer 4 (vse odličnjake), 22 prav dobrih in 4 dobre. Odklonili so 28 dobrih in 2 zadostna.

Nehote smo se vprašali, zakaj jih niso mogli sprejeti več. Glavni vzrok je prostorska stiska. Šola je bila grajena za 250 učencev, v njej pa je sedaj 600 učencev. V šestih učilnicah se drenja 12 oddelkov. Učilnice so zasedene od 7. ure zjutraj do osmiljih zvečer, delavnice za praktični pouk pa od 6. ure zjutraj do 20. ure zvečer. Zato ni čudno, da je ob letošnjem vpisu ostalo praznih rok za tri razrede učencov. Tako problematično še ni bilo nikoli. Lani so na primer odklonili te za razred otrok. Ta problem, pravijo na Iskrini srednji tehnični šoli, bo iz leta v leto težji in nova šola za elektro in strojno stroko v Kranju bo slej ko prej nujna. Osnovno šolstvo izpopolnjujemo, na srednje strokovno šolstvo pa smo pozabili, čeprav podatki kažejo, da je v Kranju prav pri teh kadrih največji manjko. V Iskri in na Gorenji Savi so na zboru volivcev ob zadnjem referendumu za

gradnjo osnovnih šol predlagali, da bi del denarja odvajali tudi za srednje šole, vendar predlog ni prodrl...

Po pravici povedano, žalostno je bilo v sredo pogledati zaskrbljene obraze staršev in objokane oči otrok, ko so izvedeli, da fant kljub prav dobremu in dobremu uspehu ni bil sprejet. Stevilni starši so dejali: vsak mesec plačujemo za šole, otrok pa bo moral ostati doma. Za marsikateroga je bila to prva brida izkušnja. Popolnoma drži ugotovitev, da so jo še najbolje zvezili tisti, ki so se vpisali na več šol. Na eni od njih so bili zanesljivo sprejeti. In še to. Zamislimo si dva prav dobra učenca. Prvega so sprejeli, drugi, ki je imel enak učni uspeh v osnovni šoli, pa je ostal praznih rok...

J. Košnjek

Razlike le prevelike

V sredo popoldne je bila v Kranju skupna seja sveta za prosveto, kulturo in telesno kulturo, sveta za vzgojo in izobraževanje, sveta za zdravstveno in socialno varstvo in sveta za delo pri občinski skupščini Kranj. Prisotni, njihovo število je bilo skromno, so obravnavali analizo delitve dohodka in osebnih dohodkov v zavodih s področja družbenih služb v občini, ki jo je pripravila Višja šola za organizacijo dela v Kranju. Analizo bo obravnavala tudi občinska skupščina Kranj na zasedanju, ki bo najverjetnejše 15. julija.

Analiza primerjalno obravnavata delitev dohodka in osebnih dohodkov na 31 zavodih s področja šolstva, vzgoje in varstva, zdravstva in socialnega varstva. Zaradi težke primerjave analiza ne zajema Glasbene šole, Delavske univerze, Višje šole za organizacijo dela in Dijaškega doma.

Zaključki analize so zanimivi in so prišli ob pravem

času, saj so v izdelavi samopravni sporazumi tudi za področje družbenih služb. Le 19 izmed 31 zavodov v občini ima pravilnike o delitvi dohodka, ki so izredno skromni. Delitveno razmerje med skladom in osebnimi dohodki obravnavajo le redki pravilniki in bi jih zaradi tega lahko tudi opustili. Ustanove pa imajo tudi pravilnike o delitvi osebnega dohodka, ki so bili od 1962. leta dalje velikokrat dopolnjeni ali obnovljeni. Le-ti so bili tudi glavni predmet omenjene analize, ki ne obravnavata vrednosti posameznih delovnih mest v »denarju«, temveč je najnižja postavka povsod preračunana na enotno vrednost 1,00. Podatki povedo, da so enaka delovna mesta na posameznih zavodih različno vrednotena in so zato razlike v osebnih dohodkih velike, večkrat težko razumljive. Pri osebnem dohodku se vse preveč upošteva le izobrazba, premalo pa stalnost na delovnem me-

stu, izkušenost, pogoji dela, posebno pa odgovornost na delovnem mestu in kvaliteta dela, ki sicer ni izmernljiva, dā se pa ugotoviti. Nekdo je na primer povedal, da ima na eni od šol učitelj prav tak osebni dohodek kot računovodja, čeprav se narava nujnih del razlikuje. Prav tako ni opredeljena vloga ravnatelja, ki naj bi bil res pedagoški vodja, sedaj pa je njegov dohodek odvisen tudi od številke oddelkov itd.

Člani štirih svetov s področja družbenih služb so analizo sprejeli in potrdili, da takih razlik v dohodkih za enaka delovna mesta ne bi smelo biti in da jih je treba s samoupravnim sporazumom čim bolj poenotiti. Temu sporazumu se bodo morali v največji možni meri približati tudi interni pravilniki o delitvi osebnega dohodka, razen v primerih, če gre za posebne in enkratne primere. Vendar so člani svetov izrazili bojanzen, če bo družba to materialno zmogla in je treba zato skupščino opozoriti na večje obveznosti. Ker obravnavajo ustavni amandmani minulo delo kot faktor pri delitvi dohodka, so predlagali da se pri osebnih dohodkih v družbenih službah delovni staž bolj upošteva kot doslej. Analiza sicer predlaga 1 odstotek na leto delovne dobe, člani svetov pa so menili, da predlog ni dokončen, vendar se mu bo treba v poznejših razpravah in sklepanju čim bolj približati.

J. Košnjek

Prilika o kmetu in »Maškaradi«

Živel je zanikrn in neveden kmet. V mlekarno je nekoč prinesel mleko, v katerem so plavali ščurki. Sanitarna inšpekcijska, ki so jo poklicali in ji mleko pokazali, je ugotovila, da tako mleko ni primerno za prehrano in je prodajo prepovedala. Kmet — neveden in naiven kakor je bil — je ročno segel v vedro, odstranil ščurke ter mleko ponovno pokazal sanitarni inšpekcijski. In glej — sanitarna inšpekcijska je prodajo mleka dovolila. Med prvim in drugim pregledom je preprosto pozabila, da prvič ni prepovedala prodajo ščurkov v mleku, ampak takšno mleko, v katerem plavajo ščurki.

Ljudje so mleko pokupili in popili — ter ostali živi.

Kaj pa imajo kmet, mleko in sanitarna inšpekcijska skupnega z novim slovenskim filmom »Maškarada«, boste rekli. Res ne veliko, pa vendar...

Kmet je bil neveden in zanikrn in o slabih robi, ki jo je prodajal, ni imel jasnih predstav. Filmariji, ki so nam ponudili »Maškarado«, so, nasprotno, šolani ljudje in so svojo robo vede in hote ponudili takšno, kakršna je.

Med robo kmeta in naših filmarjev tudi ni velike podobnosti, saj se ena in druga na trgu povsem različno obnašata. Medtem ko bi prodaji mleka prav gotovo škodovalo, če bi se razvedelo tisto o sanitarni inšpekcijski, pa so prodaji »Maškarade« zapleti s komisijo za odobravanje filmov (neke vrste sanitarna inšpekcijska, ali ne?) očitno končali. Dvorane se polnijo, čeprav ima veliko gledalcev po predstavi zelo podobne občutke, kot so jih imeli potrošniki, ki so pili kmetovo mle-

ko (potem, ko so jim povedali o ščurkih).

Še najbolj sta si pri vsem tem podobni sanitarna inšpekcijska iz naše zgodbe in komisija za odobravanje filmov, ki je predvajanje »Maškarade« najprej zavrnila, nato pa odobrila.

Komisiji se je primerilo prav enako kot sanitarni inšpekcijski na ţi zgodbi, da je namreč takrat, ko je dala dovoljenje za prikazovanje »Ma-

škarade«, pozabila, da film potem, ko so filmarji odstranili iz njega nekaj »ščurkov« v obliki surovosti in neokusnosti v besedi in sliki, ni nič bolj užitna godlja kot je bilo mleko potem, ko je kmet polovil ščurke iz njega.

No, da bo primera popolnejša: tudi tako dobroto kot je »Maškarada« bodo ljudje uživali — in najbrž ostali živi.

Tomi

Tresla se je gora, rodila se je »Maškarada«

Misljam, da ta pregovor v tem primeru pove vse.

Po vseh sporih, razpravah in cenzurah je priomala na filmske platne tretja verzija »Maškarade« režiserja Boštjan Hladnika. To, kar se je dogajalo v filmskih krogih zradi filma, je povzročilo v javnosti dolochenje reklamo. Ljudje si ogledujejo film največ iz razvednosti in pa z mislio, da so mnogi prizori, ki verjetno karakterizirajo naš čas, izrezani. Zato film ocenjujejo večinoma negativno, čeprav so nekateri s filmom tudi zadovoljni. Mnogi ga odklanjajo že zato, ker je preveč zrezan, pa čeprav bi preostali del zadovoljil njihov okus. Enostavno se ne morejo sprijazniti z dejstvom, da so za nekaj prikrajšani. To je, ocene so kot vedno različne, vendar pretežno negativne.

Hladnik je posnel svoj film po scenariju Vitomila Zupana. Slišati je bilo, da so nekateri opozarjali Hladnika že med snemanjem, da se je preveč oddaljil od scenarija. Toda kljub temu je nadaljeval z delom in ustvarjal film po svoje. Ko je z delom končal,

pa so nastale težave, ker je cenzurna komisija prepovedala predvajanje filma z obrazložitvijo, da so v njem prizori, ki bi lahko škodljivo vplivali na mladino. Film so spravili v »bunker«. To je sprožilo v javnosti različne komentarje in končno so potem film skrajšali tako, da so izrezali vse »kočljive« prizore. Nastala je tretja verzija, katere predvajanje so dovolili. Ob tem se vsiljuje vprašanje, kaj je bilo v prizorih takega, da bi ogrožalo javno moralno. Kot mi je znano, je Hladnik prikazal nekatere stvari, ki so povsem vsakdanje. Mi zanje vemo in se nam zdijo nekako normalne. Toda po mnemu cenzorjev izpadajo na filmu kot nemoralne. V današnjem modernem svetu, kjer se spremembne vrste na tekočem traku, so še vedno ostali tabuji, prek katerih ne moremo in ne moremo. Misljam, da je ravno mlaada generacija tista, ki se bori za odpravo teh tabuiev. Z njo pa se seveda borijo tudi vsi tisti, ki nimajo pretiranih moralnih predvodov in ki imajo so-

dobne poglede na svet. Medne prav gotovo sodi Boštjan Hladnik. Ne vem, zakaj naj bi izrezovali prizore, ki realistično prikazujejo razmere v današnji moderni družbi. Ne bom se spuščal v nadaljnje razmišljjanje, ker nisem videl izrezanih prizorov in torej ne morem soditi, če je cenzurna komisija ravnala pravilno.

Ogledal sem si okrnjeno verzijo in menim, da je film slab. Zgodba, ki je osnova filmu, je sicer jasno izražena, toda tako vsakdanja, da zanje ni potreben film take vrste, vsaj ne tako potencirano erotičen. Nekateri prizori, ki so sicer vsakdanji, so preveč vsiljeni in imel sem občutek, da so v filmu iz posvet komercialnih vzrokov. Drugi zopet so zelo aktualni, vendar preveč vsiljeni v zgodbo samo. Zelo pa me je nadušila glasba, ki sicer ni preveč izvirna, toda zelo lepa in skladna s filmom.

Naj končam z besedami nekega našega režiserja: »Življenje je nasilje in ljubezen. Nasilje v filmih sprememamo, ob ljubezen pa se spotikamo.« M. Gabrijelčič

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

221

Pri tem gospodu je mama res pozabila na zvestobo, ve Slavko zdaj zagotovo, sumil pa je že prej, vendar Berlinčana očetu ni omenil, mavec si je celo drznil trditi, da mama tati ni bila nikoli nezveta.

— Bila je, — je oče vztrajal.

»Bila je,« si Slavko ne upa zanikati sedaj, saj je mama ves čas, kar sta bila tu v Ljubljani skupaj, govorila samo o tem prekletem berlinskem Nemcu, ki se je baje pripravljen poročiti z njo in od katerega se je vrnila kakor kaka zapeljivska in razigrana frklja, zadovoljna in vesela, tako vesela, da ni niti opazila njegove mrkosti, ki je ni mogel prikrivati v očeh. Dvigala je Berlinčana v nebesa, očeta pa tlačila v pekel in ga risala kot kakega živega satana, ki jo je vse živiljenje mučil, ji bil nezvest, pozabljal, da ima otroka in tako naprej in naprej, samo da bi bil njen berlinski ljubček videti bolj plemenit, polpoln, brez sleherne napake, brez slehernegreha. »Hm, ali res pozablja, da je za take stvari že prestara,« se zgraža Slavko kakor sleherni sin, ki misli, da mama nima nobene pravice več ljuditi koga drugega, pa čeprav bi bila v živiljenju s prvim možem še tako nesrečna ali celo vdova. Ko bi pomislil na nauke, ki mu jih je pred leti dal profesor Andrej, bi morda o mami mislil drugače in ji celo vrejel, v kakšnem peku je moral živeti z ono penzberško, barabo. »Sovraži ga, ker ga takoj ponuji ... Sicer pa, kaj mi mar, name sta oba pozabila,« gloda Slavka ta misel in ga napravlja še bolj trmastega in molčečega. Najraje bi mami vrnil fotografski aparat, ki mu ga

je prinesla iz Berlina in mu ga dala kot dar za rojstni dan, ki ga bo imel konec meseca.

— Za šestnajsti rojstni dan, — je rekla.

»Zares lep dar sem prejel od obeh,« grize Slavka razočaranje nad mamo in tato, ja, nad obema. »S tistim aparatom me ne bo kupila. Obama bom pokazal. Obama, da ju ne potrebujem več,« prisega Slavko.

Tata mu je ponujal „polbrata“ za rojstni dan, polbrata, ki mu ga je rodila tista prekleta poštarka, mama pa mu je podarila fotografski aparat, ki ga ji je prav gotovo podaril njen berlinski gospod.

»Ja, aparat in plošča in vse, kar spada zraven, ph,« Slavku ni do aparata, razen, če se bo dalo kaj zasluziti s fotografiranjem. Že zdaj si pomaga z instrukcijami. Tudi Karla instruirala, Karla, ki je lani padel. »Bedak je, pa še prevzeten,« se mu misel za nekaj hipov prilepi ob Klavedovega gospodiča, kakor mu zdaj pravijo doma. Nista več prijatelja. Karl se je preveč pogospodil. »Premalo sem mu,« se Slavko zaveda že dolgo, le da tokrat z nekakšno čudno grenkobo. »Samo instruktur sem mu še. Za instruktora, skoro zastonjkarskega instruktora sem mu dober, bedaku,« ga hote imenuje s povkovo, v resnici pa se mu prav ta hip toži po nekdajnem prijateljstvu s Karлом in prijaznosti Karlovih staršev. »Čudno, kako se ljudje spreminja,« misli na Klavedove, ki so se v Ljubljani spremenili v pravo gospodo, v Idriji pa so se mu zdeli tako preprosto. »Ja, in Idriji ... Takrat je bilo še lepo,« se Slavku stoži po idrijskih časih. »O, za počitnice bom šel tja. K Pahorjevim bom šel in ne domov,« se v Slavku prebuja nekaj maščevalnega do mame, do vseh in, seveda, tudi do Klavedovih. »Radar Pahor je imel prav, ker ni maral gospode,« čuti Slavko in tako začuti prvič, da pripada ljudem, kakršen je radar Pahor. »Komunist je,« si pravi in prvič začuti spoštovanje do komunistov, kakršna sta v Idriji Pahor in Vidmar. »Pa sem ju tolikokrat obsojal, ker se nista pri volitvah pridružila narodnjakom,« misli na idrijske komuniste, ki sta jih vodila Vidmar in Pahor, in idrijske narodnjake, ki jim je načeloval inženir

Klaveda. »Ja, Pahor je imel prav,« si pritrjuje. On pa mu je nasprotoval, nalač nasprotoval, tako da se je rudar Pahor, čeprav drugače do njega zelo strpen, nekoč ujezil in mu rekel, da bi lahko o komunistih vedel mnogo več, saj ima mamo, na katero so lahko vsi primorski komunisti ponosni. »Ja, takrat že, se spomni, kako je mama organizirala pomoč nesrečni Štivcevi vasi. »A zdaj? Ja, zdaj? Kaj neki bo rekel Pahor, ko mu bom povedal, da se bo mama pogospodila, saj pri onem berlinskem gospodu ne bo smela biti komunistka, se grenko in obenem privoščljivo nasmehne. »Sicer pa ji ne bo treba,« si pravi. Davi je v časnikih bral, da so v Nemčiji odpravili inflacijo, obenem pa prepovedali Komunistično stranko Nemčije. »Kaj ko bi ji povedal,« ima Slavka, da bi zdaj ob slovesu uščipnil v mənino komunistično zavest. »Tvoj berlinski gospod je bil prav gotovo proti prepovedi, mar ne,« bi jo rad prizadel.

Pa ji ne bo rekel, prav nič ji ne bo rekel.

Tudi sedaj ne, ko mama že vstopa v vlak.

»Ne bodi žalosten, Slavko,« mu seže mama v roko.

»O, saj nisem, nisem ...«

»Poizkušala sem vse, pa sem se šla samo ponizevat pred njega. Tako ne more več naprej ...«

»Ne, ne more,« pravi Slavko tjavendan.

»Razumeti moraš, razumeti ...«

»Razumem, saj razumem.«

»O božiču boš prišel?«

»Ne, mislim, da ne.«

»Tako radi bi te že videli doma.«

»Žal mi je. A že tako sva te dni po nepotrebnem zapravljala denar.«

»Zares, a ti si hotel.«

»Žal mi je.«

»Ni ti treba biti žal.«

»Pa mi je.«

Moralna sva se pač prepričati, koliko mu je še do naju.«

»Ne govoriva več o tem.«

»Tako ne gre več. Moraš razumeti ...«

»Saj razumem, prav vse razumem.«

Kako se je ženil Rotarjev Janez

Napisala bom zgodbo, ki mi jo je povedal Mačurjev oče iz Britofa. Mladostno se je zasmajal, čeprav Jih ima že blizu 80, ko mi je začel pripovedovati. Rekel mi je: »Daj no, zapiš, da se ne pozabi!«

Tistih ljudi, ki so bili takrat na ohceti, danes skoraj ni več. Umrl so že. Takrat sem bil še čisto mlad fantič. Moj že davno umrli sosed Rotarjev Janez se je zagledal v zalo Čarmanovo Meto s Spodnje Bele. Na martinovo nedeljo na Trsteniku jo je umerkov. Nekaj časa sta se skrivaj shajala, potem je pa rekel Meti: »Se očeta bom vprašal in oženil se bom.«

V nedeljo gre potem Janez res k Čarmanu in pravi: »Oče, oženil bi se. Ali mi daste vašo Meto za ženo? Oče ga malo pobara, kako in kaj. Ko je zvedel, da ima Janez dom in zmajlo, je rekel: »No, pa naj bo, k doti in bali bom dal še kravo, ki jo boš lahko sam izbral.«

In tako smo šli Britofljani na Belo po nevesto, balo in kravo. Najprej so nas pri Čarmanu dobro pogostili. Potem so šli svatje v Preddvor k poroki. Mi balarji pa smo nakladali balo. Rajni Batonov Janez je bil zadolžen, da bo

gnal kravo. Na roge in na vrat ji je nataknil pušpanov venec. Ko so prišli svatje od poroke, smo kmalu pognali. Janez je gnal za vozovi kravo. Ko pa gleda in misli, da je krava pametna, jo priveže za lojternik, tam pa sede na voz in veselo zavriska.

Pripeljemo se iz gozda, do odcepca ceste, ki vodi na Tatinec. Krava poskoči, se utri, rep pokonci in jo ucvre proti Tatincu. Janez, ki ga je je vpil na vse grlo: »Oga, oga, pisana, pojdi nazaj, gremo v Britof, oga, ti preklemena krava!« Ženin žalostno gleda za njo in si misli, zdaj bom pa brez krave. Skočil je iz koleseljna in stekel za kravo, kar so ga noge nesle. Batonov Janez pa, ne bodi len, hitro sede k nevesti in »Hi hot!« požene konje. Sprevod gre naprej brez ženina in brez krave.

Z velikim vriskanjem se pripeljemo v Britof. Ljudje, ki so nas že čakali in pasli radovednost, so stikali glave

in se spraševali, kje je ženin. Mi smo uganjali šale in hodili okrog voza, kot bi nekaj iskali. Batonov Janez se je pa kar držal neveste. Več kot uro je minilo, ko jo primahaše ženin s kravo. Vsi smo se smejasli, on se pa je resno držal, kar malo nejevoljen je bil. Batonov Janez je stopil k njemu z nevesto in mu rekel: »Zdaj pa ti meni kravo,

jaz pa tebi ženo, pa sva bot!« Kaj je hotel? Ceprav nerad, se je zasmajal in odšel z nevesto v hišo, Janez je pa privezal kravo v hlev.

Oh, kolikokrat smo se smerjali na ta račun, je nazadnje rekel Mačurjev oča.

Jera Pičman
Britof

»Izmota«, ne »pobota«

Prehodili smo pot od fant do moža. V prejšnji številki smo končali z zapisi Ivana Sivca iz Most, dolžni pa smo še odgovoriti na vprašanje, ki smo ga zastavili v zvezi z njegovim rekom »Dota se izmota, štor pa ostane!« (Glas št. 33, 29. aprila letos). Dobili smo nekaj odgovorov in vse kaže, da se rek pravilno glasi: »Dota se izmota, štor pa ostane!« Torej ne pobota, kot je zapisal Sivec, temveč izmota. Poglejmo na kratko, kaj so nam pisali nekateri naši bralci!

Marija Frlic, Vinharje: »Ker v zadnji številki Glasa sprašujete glede izrekov, vam sporočam, da so v Poljanah rekli: Dota se izmota, štor pa ostane. Rekli so tudi: Bolj če je bogata, bolj je regata.«

Brničan: »Dovolite še mojo pripombo k reku Doto se izmota, štor pa ostane. Rek je v obliki, ki jo je zapisal Sivec, nesmiseln. Ko sem bil še v ljudščini šoli, to je bilo pred približno 60 leti, sem dostikrat slišal ta rek doma na Brniku. Tudi v Mostah, količor vem, pravijo takole: Doto se zmota, štor pa ustane. Tako sem slišal po vsej Gorenjski.«

Franc Trampuš, Golobrdo pri Medvodah: »Ko sem bral Sivčovo pobota, sem začel razmišljavati, kje naj bi on vzel to besedo. Morda tu: včasih so mnogo barantali za doto. Ženinovi in nevestini starši so glihali zanjo. Končno sta se ženin in nevestin oče le pobotala za doto. Le

na ta način si znam razlagati besedo pobota. Pravilno pa je zmota se, kar pomeni tudi izgine, mine, zmuzne se in podobno. Denar, dota, se zmota, kar izgine, skopni, zato pravi slovenski rek: Denar ima kratek rep!«

Pred prvo svetovno vojno se je v sosednji vasi neki kmet bogato oženil. Nevesta bogata bila je košata, nič ni hotela delati. Lepo oblecena je pred hišo sedela in modrovala: Tavženti naj delajo, meni ni treba, saj sem jih dosti k hiši prinesla. Mož-gospodar, delaven in varčen, se je tega kmalu naveličal. Pričel je zanemarjati delo in vedno več piti. Kmalu je šel grunt na buben. Nevesta bogata, je vsaka košata, in če je še lepa, se dela otepa.

V redakcijo Glasa je prišla tudi profesorica Francka Tauh s Kokrice. Povedala je, da je njena tetka Marija Urančič, ki je umrla leta 1945 v 89. letu starosti, vedno pravila: Doto se izmota, štor pa ostane. Že njeni starši so tako govorili.

Torej bo le prav: izmota, ne pa pobota. A.T.

Iz daljne in bližnje preteklosti

Naklega in njegovih vasi

Gotovo ne bo narobe, če pred krajevinom praznikom te lepe vasi na pragu Kranja, ki bo 1. avgusta, povem v nekaj kratkih zapisih to in ono iz zgodovine Naklega. Kraj se resa ne ponaša s kakimi posebnimi naravnimi lepotami, nima visokih gora, ne starih gradov — toda njegova zgodovina je bogata in pestra. Posebno njegova pol-preteka doba — čas NOB — je za to področje nadvse častna. Je pa Naklo tudi rojstni kraj mnogih slovenskih velmož, katerih imena so se že zapisala v zgodovino našega naroda. A o tem pozneje, zdaj moramo predvsem utrditi vednost o starosti Naklega.

730-LETNICA

Reči je treba najprej, da je starost krajev navadno zelo tvegano določati. Zato je postal že kar običajno, da se pač osvoji letnica datirane, po naključju ohranjene listine, v kateri je kraj prvič imenovan. Torej je kraj v resnici starejši — za koliko, tega pa ni moč dognati. Zato bomo tudi starost Naklega določili le po ohranjeni listini.

V Gradivu za zgodovino Slovencev v srednjem veku (petta knjiga — 1201 do 1246 — stran 369 in 370), ki ga je zbral prof. dr. Franc Kos, izdala pa Leonova družba 1928, je pod zaporedno številko 764 navedena listina, v kateri se Naklo (villa Nachel) prvič omenja.

Listina je bila izdana 30. aprila 1241 v Patriasdorfu pri Lienzu na Tirolskem in v slovenskem prevodu iz latinščine slove takole:

Vsled posredovanja oglejskega patriarha, tržaškega škofa Ulrika in tirolskega grofa Alberta povrne goriški grof Majnhard brixenskemu izvoljenemu škofu Egonu grad Bled z vsemi posestvi in sodstvom razen pravice do odvetništva ter določi, da mu ga izročita gospod Markvard iz Rittersberga in njegov sin Konrad; Egon pa obljubi, da odstrani zaporo, postavljeno pri Neuenburgu ter je potem več ne napravi. To pogodbo so s prisego potrdili štirje ministeriali Brixenske cerkve na izvoljenega škofa ter štirje ministeriali,

med katerimi je bil tudi Ulrik iz Rihemberga, za goriškega grofa. Zaradi večje govorosti, da se vse to res izvrši, je škof zastavil grofu za 200 mark srebra vsa posestva Brixenske cerkve v Tillichu, istotako pa tudi grof škofu za 200 mark vsa svoja posestva v vasi Naklem in ondotni okolici. V slučaju, da bi med njima nastali kakri prepriki zaradi posestev in novin, postavi škof dva ministeriala Brixenske cerkve, grof pa dva svoja ministeriala, kateri naj bi v naslednjih treh letih razsodili njuno pritožbe. — Listino pečatijo patriarch, škof, tirolski grof Albert in goriški grof Majnhard.

OB RIMSKI CESTI

Sveda je bil kraj naseljen že zdavnaj pred tem dokumentarnim barrantjem med svetovno in cerkveno gosposko. V mračovih srednjega veka so bila naselja s svojimi prebivalci vred le drobiž za poravnavaanje takih ali drugačnih računov. Kaj si je misli o teh stvareh brezpraven tlačan — teh podatkov ni v ohranjenih pergamentih...

Moralpa je naselbina na tem območju obstajati že v antiki. Saj je tu mimo vodila rimska pot od Emone pa čez Karavanke v Virunum. Zato je tudi стала nad Pivko, na skalni pečini, kakih 20 m visoko nad ravnijo, zidana utrdba. Njena naloga je bila nadzorovati in varovati promet po cesti, ki je bila speljana po ravnini. Tu blizu, morda prav na področju današnje Pivke, je bilo tudi rimsko pokopališče ali nekropola, kot se je to reklo v starri latinščini. Da je bilo to res, pričajo kosi nagrobnikov, ki so bili vgrajeni v zidovje utrdbenega stolpa na »Stucljus« — tako pravijo skali nad Pivko, na kateri je nekoč stalo utrijeno gradišče.

Se daje, v negotovo temo preteklosti, skuša seči naš pogled; v dobo, ko naj bi se razprostiralo tod okrog jezera. Tržiška Bistrica je tekla vanj in nadaljevala pot skozi Temnik in Struževu do Save. Po tej poti je menda odteklo tudi nekdanje jezero. Celo nekatera imena govore

za to: Naklo = Na kalu (po Miklošiču je naklo v jezeru štrleča skala; primerjaj tudi ime Naklova glava ob Bohinjskem jezeru!), Okroglo = otok, obdan od vode, Pivka = kraj, kjer vodo zemlja popije, Stružev = struga idr. — Prvotna nakelska cerkev je stala — po tradiciji — na skalnem robu nad Pivko ter molela v jezero. Od tod ime zanjo: »pri Sv. Petru na jezeru.«

Potem je tu še strahinjski patron Sv. Miklavž. Temu svetniku (ki je bil doma iz Smirne v Mali Aziji, torej ob morju) so zidali cerkev nadavno ob rekah, jezerih in ob morski obali, kajti bil je zaščitnik pomorščakov, brodnikov in splavarjev.

In še staro Blaznikovo sporočilo citiram: da je kmet Lesnikar pred več leti našel v skalo vtrjeno železo, kamor so čolne privezovali.

A naj bo z pravljico in z dokazi o jezeru tako ali tako, dejstvo je, da je nakelska kotlina močno prodnata in da je nanos v poliskem peškolomu globok celih 27 m!

GOSPODARJI TLAČANOV

Vse do leta 1848, ko je slovenski kmetič ven darle dobil nekaj človeških pravic, so prebivalci Naklega in okoliških vasi morali trdo tlačaniti in odrajtovali desetino. Stari zapisi nam natanko sporočajo, komu so bili dolžni raboto posamezniki in komu cele vasi. Gospodarji tlačanov pa seveda niso bili le gradovi, pač pa tudi farovži...

Kar preglejmo, kako je bilo s to rečjo: šest zemljakov v Velikem Naklu je tlačanilo domaći farni cerkvi, ostali pa graščinam Brdu, Turnu in Goričam (tj. grad Hrib) pri Preddvoru. Vas Malo Naklo je bila podložna farni cerkvi v Preddvoru in graščinam Golniku, Turnu, Brnu in Tržiču. Vas Pivka je bila last graščin Brda, Turna, Tržiča in mesta Kranja. Polica je tlačanila gradu Ručniku. Stružev so si delili: mesto Kranj in farovž kranjski, prošča ljubljanska, farovž Šmartinski in graščine Turn, Ručnik in Tržič. Strahinj je bil prav tako razdeljen; delno je bil podložen samostanu v Velesovem, domaći podružni cerkvi, farni cerkvi v Preddvoru, farovžu kranjskem in nakelskem, mestu Kranju ter graščinam Brdo, Turn, Ručnik, Golnik in Tržič. — Vasi Okroglo in Žeje sta bili že od nekdaj last freisinških škofov, pozneje pa sta bili podložni loški graščini.

(Nadaljevanje bo sledilo)

Crtomir Zorec

900 let Preddvora

Opravičujem se bralcem zapisov pod tem naslovom, ker jih v juliju ne bom objavljala. V časovni stiski sem in zato še nisem utegnil zbrati gra-

dive in podatkov za zapis o Kokri, Hrašah, Potocah, Bregu in Svetem Jakobu. — V avgustu pa zopet na svodenje!

C. Z.

Kipar Stane Dremelj

od 3. do 13. julija v radovljiski graščini

Stane Dremelj, kipar in medaljer, se prvikrat samostojno predstavlja javnosti s posebno zvrstjo kiparske umetnosti — medaljerstvom, ki je na našem likovnem svetu redko vidno in ga zato slabo poznamo.

Dremelj sodi poleg Severja in Stovička med naše najplodovitejše medaljerje.

Njegove medalje, plakete in drobne plastike nam kažejo izrednega mojstra miniaturnih upodobitev. Od materialov suvereno uporablja baker, slonovo kost, zlato in druge.

Tudi različne, včasih zelo zahtevne tehnike, ki jih pozna medaljerstvo, Stanetu Dremelju ne predstavljajo ovire. Odkar je odkril likovni svet Ilirov, se zdi da mu je najbližja toretvika, tehnika tolčenja v bakreni pločevino. Mehkovo izraza pa dosega predvsem v slonovi kosti, ki s svojo prosojnostjo daje Dremeljevim upodobitvam poseben čar.

Kiparjev motivni svet je na prvem mestu portret, v katerem se kaže poleg tehnične dovršenosti avtorjeva sposobnost psihološke opredelitev upodobljenca.

Plaketa Radovljice, ki je nastala v zadnjem času in jo je avtor prevzel po stari predlogi iz leta 1763, nam poleg tehnične izdelanosti kaže njegov posluh za stare arhitekturne in vedutne značilnosti. Z ostrimi vrezmi v strehe hiš, ki ponazarjajo krtino z ob-

čutljivim premikanjem posameznih plastičnih sestavin, ki predstavljajo podobo mesta, je dosegel na bakreni površini igro svetlobe in sence, ki oživila celotno kompozicijo.

Portretna vernost upodobljenec, obvladanje zahtevnih tehnik, občutek za krašenje pri izdelkih umetne obrti, nam zgovorno priča, da imamo pred seboj odlična mojstra na tistem področju likovnega ustvarjanja, ki pri nas doslej, žal, še ni našlo pravega mesta.

Stane Dremelj je bil rojen 9. 11. 1906 na Vrhniku. Z Vrhniko je odšel na kiparski oddelk srednjetechnične šole v Ljubljani, kjer je pri kiparju A. Bernekarju in medaljerju Severju dobil prvi pouk v medaljerstvu.

Akademijo je obiskal v Zagrebu in 1. 1934 diplomiral pri prof. Kršiniču ter končal specialko za medaljerstvo pri prof. Kerdiču. Vse do 1. 1946, ko je prevzel mesto profesorja na tedanji umetnoobrtni šoli, je bil svobodni umetnik.

Kot likovno izredno discipliniran umetnik, ki dobro poznava različne materiale in njihove možnosti oblikovanja, je bil Stane Dremelj s svojo naravno pedagoško sposobnostjo in človeško odprtostjo pravi lik profesorja na šoli, kakršna je šola za oblikovanje. Zato gotovo nizaključuje, da pri pripravi mojstrovo razstave v Radovljici, sodelujejo tudi njegovih nekdanjih učenc.

M. Avguštin

● Ze dober tened je v paviljonu NOB odprta razstava likovnih izdelkov učencev osnovne šole heroja Grajzerja v Tržiču. Po spodbudnih priznanjih, ki so jih posamezni učenci dobili za svoje stvari in republiškem in regionalnem merilu (omenimo samo nedavno I. nagrado na natečaju AMZS, ki jo je prejel učenec Milan Magdič za linorez Prometna nesreča), je bilo pričakovati lep uspeh razstave. Zlasti je presenetila likovna kreativnost učencev v različnih materialih in tehnikah (ležeče, les, grafika, akvareli itd.).

Pretčtan izbor najboljših izdelkov učencev je pripravil akademski kipar Vinko Ribnikar, ki poučuje likovni pouk na šoli.

Sola vsako leto ob zaključku šolanja pripravi prikaz ene izmed svojih dejavnosti, ki presegajo okvire zgorj osnovnega programa: lanskemu literarno-glasbenemu večeru in letosnji likovni razstavi bo v prihodnjem letu sledil telovadni nastop.

● V sredo, na zadnji šolski dan, so učenci osnovne šole poleg spričeval dobili tudi Letno poročilo, ki ga je letos že tretje leto izdala osnova šola heroja Grajzerja. Poleg podatkov o učnih uspehih vsebuje še štiri razprave, med njimi 3 izrazito pedagoške (Dosežki sodobne znanosti in šola, Socialne vlogo učencev, Pot do spoznanj — o spolni vzgoji mladih), uvodna pa je posvečena razmišljjanju o uničevanju narave in seznanjanju bralca tudi z razmerami v Tržiču. Ta vsebinski del letopisa sicer nima ambicij postati neka lokalna revija, njen osnovni namen je seznanjanje starše, pedagoške delavce in javnost sploh s problemi šole, otrok ter s premiki na področju izobraževanja in vzgoje, ki niso ravno nepomembni, si pa marsikaj težko utirajo pot. Kolikor pa vsebina letopisa le prerašča zgorj pedagoška vprašanja, so le-to nenamerno narekovalo potrebe, ker v občini še do danes ni zagledala dne Tržička revija, katere prvo številko so objavljali že lani.

Niti ni odveč omeniti, da v Tržiču je posluh za to obliko dejavnosti, saj so tudi tretji letnik te šolske publikacije, ki je izšla na 64 straneh velikega formata, podprle tako delovne kot družbenopolitične organizacije in občinska skupščina.

● Kulturno-umetniško društvo Lom pod Storžičem je pretekli tened gostovalo v Cankarjevem domu v Tržiču. Po dveh uspehl uprizoritvah v domačem kraju so se lomski igralci predstavili z dramatizacijo Vandotovega Kekca nad samotnim breznom tudi tržički mladini.

— ok

Še zadnjič v tem šolskem letu smo izbrali tri najboljše

Tokrat smo se odločili, da podelimo knjižne nagrade: Lili Juršak, učenki 6. b razreda iz osnovne šole Simon Jenko v Kranju, za prispevek Pogled skozi okno. Prijetno nam je opisala, kaj občuti ob tako vsakdanji stvari.

Nenavadno željo pa je v svojem opisu sporočila Ani Rebolj iz 5. razreda v Predsljah. Njene želje nismo mogli uresničiti, zato smo jo pa uvrstili med nagrajence.

Tudi mi radi prisluhnemo poeziji in tokrat smo večkrat objavili pesmi Cirila Zupina iz Preddvora.

Vsem prisrčne čestitke in ob novem šolskem letu na svidenje.

Bila sem metuljček

Prvi jutranji žarki so posigli na cvet, na katerem sem ravno sedela. Posijalo mi je naravnost v oči. Vprašala sem se: »Le kam bi danes odletela, da bi se dobro imela?« Odločila sem se, da poletim do prijateljice in skupaj odletiva na travnik.

Ko sem priletela do prijateljice, je še spala. Zbudila sem jo in ji povedala, kaj nameravam. Tudi ona je bila zadovoljna in skupaj sva odleteli. Najina krila so se svetila v soncu kot zlato. Kmalu sva prileteli na travnik in sedli vsaka na svoj cvet. Nedeče od naju pa zagledava deklico, kako se je igrala s punčko. Odločili sva se, da ji nekoliko ponagajava. Jaz

sem ji sedla na roko, prijateljica pa na nos in jo začeli žegečati. Deklica se je smejala in dejala: »Kaj, ko bi se igrali?« Obe sva bili zadovoljni in ves dan smo se lovali po travniku gor in dol, levo in desno. Ko smo se utrudili, smo se poslovili in razšli. Naslednji dan pa smo se zopet igrali. Toda to veselje ni trajalo dolgo. Nekega dne, ko smo se lovili, je od nekod priletela mreža in ujela prijateljico. Na vse nascine se je hotela rešiti, toda nič ni pomagalo. Nikoli več je nisva videli. Odslej sem se še bolj pogosto družila z deklico.

Mija Ankele, 6. c razr.
osnovne šole
heroja Bračiča, Tržič

Povsod je lepo, a doma je najlepše

Povsod je lepo, a doma je najlepše. To je star pregovor, ki nas spremišča skozi vse življenne.

Že od mladosti naprej nas starši lepo vzgajajo. Veliko želja nam izpolnijo. Ko pa se človek osamosvoji, pa že ne misli več na otroške reči. Njegove misli se potopijo v borbi za denar. Mnogi gredo na delo v tujino. Kmalu jim postane žal, saj se mnogi od njih vrnejo v svoj domači

kraj, kajti tam nimajo prijateljev, muči jih domotožje. Zakaj jih ne bi? Doma je bilo vedno najlepše, tam, kjer smo se rodili in prezeli svojo mladost, tam, kjer smo spoznali svojo domovino in se naučili materinega jezika.

Zato pa še enkrat: povsod je lepo, a doma je najlepše.

Nada Vidmar, 5. b razr.
osnovne šole
Stanko Mlakar, Šenčur

Dragi mladi bralci!

Upam, da ste uspešno zaključili šolsko leto in že pridno razmišljate, kam boste odšli na počitnice in kako jih boste preživelji. Naša stran v Glasu bo med vašimi počitnicami napolnjena z drugimi novicami, vi pa boste svoje vtise skrbno

zapisali v beležko in nam jeseni sporočili svoja poletna doživetja.

Vsem, ki ste nam pridno pisali, se zahvaljujemo in upamo, da boste še vnaprej ostali naši sodelavci in bralci.

UREDNIŠTVO

To je slovo. Tiho, pogrezujeno v osebo, nevidno, samo, osamljeno... Tisto, na kar smo čakali že sedem let s hrepnenjem, z velikim, belim hrepnenjem. Na slovo...

Ampak sedaj... ne, ne morem ti reči: na svidenje. Saj vem, videla te bom vsak dan, ampak, kako naj ti rečem na svidenje?

To je slovo, tiho in glasno, toplo in ne-kako oddaljeno...

Zlatica se je zibala v pomladnem vetru. Cvetni listi so oklepali pestič s prašniki. In jutri... Jutri se bodo zlati listi razprli. Zapiral bo zrel pomladni veter in se dotaknil zlatice. S sabo pa bo odnesel njen cvetni prah...

Kje ste ostali? Kje? Pogledi skozi veliko okno, nestrpne misli o času, strah, nežen strah, kje ste ostali?

5. september 1963. 15. junij 1971. Dva dátuma, povezana med seboj s časom in z vsem, kar je čas vseboval. In rekla bom tisto, česar ni dovoljeno izreči: Vrnite se, vrnite...

Na svidenje

Vrni se, nebogljenovo sovraštvo, neumne ljubezni, vrnite se vse črke, vse, vse naj se vrne, da bo preživeto še enkrat. Preživeto, ampak na novo, popolnoma na novo.

In prepri, malenkostni in trmasti in... lepi. Vse je bilo lepo, tisto, kar je bilo, in tisto, kar ni bilo...

Ne, nočem več, da se vrnete! Ostanite tam daleč, sami, osamljeni, pogreznjeni v daljavo spomina, in ko vas poklicem, se tiko oglaste.

Vendar, na svidenje vam ne rečem, samo roko bom dvignila in pohožala zrak z vašo medio sliko, samo roko bom dvignila...

Vida Perko, 8. a r. osn. šole Križe

Prvič v Postojnski jami

Vsi ljudje pravijo, da je junij lep mesec, a letos ni. Tako tudi prejšnjo nedeljo ni bilo lepo vreme.

Že večkrat sem si žezele, da bi šli v Postojnsko jamo. Končno se mi je ta želja uresničila.

Z očkom, mamico in bratom smo se odpeljali proti Postojni.

Pred vhodom v jamo je hotel, trafiška in trgovina. V jami je zelo mraz, zato si je ati izposodil tri plašče. Kmalu smo posedli na dvosedez-

V gozdu

Danilo se je. S stricem, tetom in mano sem šla v gozd. Hodili smo dolgo, preden smo prišli do njega. Tam je tekel potoček, čež katerega je bila speljana brv. Preden smo prišli česenj, je minilo precej časa. Na poti je bilo polno lepo črnih borovnic. Tudi brusnice so mi teknili, saj sem bila zelo žezena. Sranka se je nekajkrat tako zadrila, da sem se pošteno ustrashila. Ptički pa so neprestano peli svojo lepo melodijo. Na neki veliki smrek je žolna iskala črvov. Ko sem se najedla borovnic in brusnic, sem stekla za mamo. Kar naekrat zagledam celo gobjo družinico. Utrgala sem vsako posebej in jo dala v košaro. Natrgala sem tudi

nekaj rožic, ki so cvetele ob nekem grmu. Pod njim pa sem zagledala spečo srnico. A ko sem jo hotela pobožati, je že stala na tenkih nožicah. Najprej se še ni dobro zavedela, a ko je spoznala, da stoji pred njo človek, je zbežala. Šla je globlje v gozd. Kmalu je zvonilo polgne. Mama mi je rekla: »No, sedaj pa pridi, gremo domov!« Jaz sem se nerada poslovila od gozda. Po poti domov sem premišljevala, kako bi bilo, če ne bi bilo gozdov. Gozd je vir življenga in gostava, zato ga moramo varovati.

Mojca Poljanc, 5. b razr.
osnovne šole
Stanko Mlakar, Šenčur

ne vozičke. Jamski voznik nas je popeljal po jami.

Prve tračnice so položili že leta 1872. Postojnsko jamo je v davnini preteklosti doibla reka Pivka. Prišli smo do bazenčka, v katerem so bile človeške ribice. Nato smo prišli do najlepšega kraja, ki se imenuje Lepa jama. Zanimiv je tudi ruski most, ki so ga zgradili ruski ujetniki že med prvo svetovno vojno.

V Postojnski jami smo bili dve uri. Zaželeta sem si, da bi zopet prišli na sveži zrak.

Srečna, da sem videla Postojnsko jamo, sem se vrnila domov in sladko zaspala.

Andreja Potokar, 3. b razr.
osnovne šole
Cvetko Golar, Škofja Loka

Nagrada

v Križe

Casopis Politika iz Beograda je razpisala natečaj za najboljše šolske naloge v šolskem letu 1970/71. Po njihovih ocenah je bila nagrada po ena naloga iz vsake republike in ena iz avtonomnih pokrajin. Nagrada iz Slovenije je prejela učenka 8. a razreda Vida Perko iz Križev.

Veliki sin Bele

Ze 140 let je minilo, odkar se je pri Kračmanovih na Beli rodil sin Matija Valjavec. Ob tem jubileju so vasičani Bele pripravili proslavo.

V nedeljo smo se zbrali ob 10. urji pri Kračmanovih na Beli. Začel se je kulturni program. Zvrstalo se je veliko pesmi, recitacij in govorov. Najprej je govoril tov. Volčič, nato pa še tov. Zorec, ki je govoril, kako močen in velik mož je bil

Matija Valjavec. Za njim je zapel nekaj pesmi moški zbor z Bele, Kokrice in Primskovega. Pesmi, ki jih je napisal Matija Valjavec, sta recitirala Anka Vidmar in Jože Sodnik. Za zaključek proslave pa je mladinska folklora osnovne šole Matija Valjavec iz Preddvora zaplesala nekaj narodnih plesov.

Alenka Tičar, 7. a razr.
osnovne šole
Matija Valjavec, Preddvor

DELIKATESA Prešernova 13

DNEVNO
SVEŽE
SPECIALITETE

DELIKATESA Prešernova 13

tatarski biftek
madžarska solata
ruska solata
domača šunka
kraški pršut
cury sir

DELIKATESA Prešernova 13

BOGATA
IZBIRA
UVOŽENIH
SPECIALITET
IN PIJAC

DELIKATESA Prešernova 13

ostrige
školjke
razne paštete
indijski raki
orehi, lešniki
KETCHUP paradižnik
angleška omaka za solato
TUBORG pivo
doze — steklenice

VELETRGOVINA
ŽIVILA
KRANJ

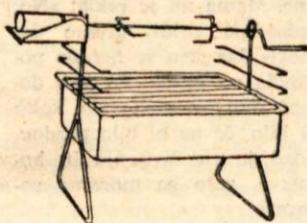
Liljana iz Kranja — Kot mnoge bralke, vas tudi jaz prosim za nasvet. Za poletje bi rada imela obleko ali kostim. Prosim, svetujte mi model in kakšno blago naj kupim. — Stara sem 20 let, višja od 170 cm in tehtam 72 kg.

Marta — Obleka za vas naj bo iz lahkega vzorčastega diolena ali žoržeta v normalni dolžini ali pa bolj mini. Kroj je poloprijet. Rokavi so kratki in nabrani, izrez obleke je koničast. Lahko nosite k obleki tudi pas, spuščen na boke. Čevljiv naj bodo iz enakega materiala in barve kot je pas.

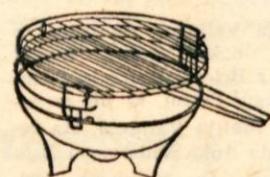
Narisala sem vam tudi kostim. Krilo je gladko in se zapenja ob strani. Jopica je kratka in oprijeta. Izrez je okrogel, rokavi so kratki. Zapenja se z drobnimi gumbi. Kostim je lahko iz kariranega ali rožastega, lahko pa tudi iz enobarvnega diolenja. Jopica ima obrobo.

Meso na žaru

V naših trgovinah je na voljo več vrst ražnjev, od tistih najenostavnnejših pa do dražjih. Peka mesa in zelenjave na žaru je ne samo

prijetna spremembra v prehrani, pač pa je lahko prijeten dogodek za otroke ali veselo popoldne s prijatelji. Za peko na žaru pa seveda ni potrebno iskati primerne-

ga okolja ravno petdeset kilometrov daleč. Jed lahko pripravite kar na vrtu, na odmaknjem dvorišču ali balkonu. Malo oglja in vžigalic je vse, kar potrebuje, razen seveda mesa (ribe, piščance, klobase, rezki).

Zelenjava in vitaminji

Kadar postavljamo na mizo kuhanzo zelenjavo, ponujamo družini z njo tudi vitamine, vsaj mislimo tako. Zastonj pa se bomo veselili vitaminov, če smo zelenjavo kuhalo dolgo v veliki vodi. Nekateri vitaminji, med njimi tudi vitamin C in pa mineralne snovi, se zelo lahko topijo v vodi. Zato je treba zelenjavu na hitro oprati, rezane pa ne smemo pustiti v vodi kot to običajno počnemo s solato. Če pa jo že namakamo, je treba tisto vodo uporabiti za kuho. To velja za vse vrste zelenjave, tudi za krompir. Mlad krompir ima veliko vitamina C, zato ga kuhamo neolupljenega. Če pa ga pripravljamo kako drugače, da ga na primer zrežemo, pa ga pred pripravo ne puščajmo v vodi.

Zelenjava obdrži več vitaminov, če jo peremo, čistimo in režemo tik pred uporabo. Tudi hraniti jo moramo na temnem in hladnem prostoru. Ovela zelenjava ni dosta vredna. Zelenjavu pa ne uporabljamo vedno samo svežo. Sušena zelenjava ali soljena hrani le nekaj vitamina C, več ga je v zelenjavi, ki jo skisamo (kislo zelje). Če dodajamo zelenjavi med kuhanjem sodo bikarbono, da bo hitreje kuhanja, s tem uničujemo vitamin C. Tudi posoda, v kateri kuhamo zelenjavo, je važna: kovine kot železo in baker oksidirajo in neugodno vplivajo na količino vitaminov C v zelenjavi.

TAPETE PO GLOBOKO ZNIŽANIH CENAH

PRI

»CHEMO«

JESENICE

Borisa Kidriča 21

Akutno vnetje dihal— akuten bronhitis (1)

Bolezni dihalnega sistema so najbolj pogosta obolenja pri prebivalstvu. Navadno se začno s »prehladom«, iz katerega se še razvije bolezen v pravem pomenu besede. Dihalni sistem je najbolj izpostavljen različnim vplivom, ki povzročajo bolezni. Danes vemo, da so povzročitelji teh obolenj virusi ali bakterije. Te povzročitelje najdemo povsod, živimo med njimi. Opozorno pa, da se vnetja dihalnih organov pogostejo pojavljajo v določenih obdobjih. Splošno je znano, da je več teh oblevajo družine, po večni, zlasti veliko pa na prehodu v zimo. Takrat oblevajo družine, po več družin in cele vasi. Oblevnost je tem večja, čim gostejša je naseljenost; oblevajo večje skupine ljudi v tovarnah, šolah, varstvenih ustanovah, trgovinah. Zakaj se to zgodi?

Sedaj imamo res opravka s »prehladom«. Omenjena letna obdobja povzročajo res največ prehladov. Pri hitrih spremembah vremena se ljudje počasneje in teže prilagodijo s svojimi obrambnimi mehanizmi. Odpornost telesa pada in bakterije ali virusi lahko s svojimi boleznskimi lastnostmi povzročajo bolezni.

Bolezni se ne bi pojivali, če ne bi bilo porušeno ravnovesje med obrambnimi lastnostmi telesa in boleznskim učinkom povzročitelja. Prav leto je veliko te bolezni med prebivalstvom, prav zaradi nestanovitnega in relativno vlažnega in hladnega vremena.

Poznamo dve obliki vnetja dihal: akutno in kronično vnetje. Najprej bi spregovorili o akutni obliki vnetja dihal, in sicer predvsem o akutnem bronhitisu.

dr. Gorazd Zavrnik

DRUŽINSKI
POMENKI

Trgovsko podjetje Zarja z Jesenic je pred kratkim odprla na Bledu v bivšem zdravstvenem domu pri avtobusni postaji bogato in izredno lepo urejeno razstavo stanovanjske opreme. Vsak dan vključno z nedeljo si lahko od 14. do 17. ure ogledate in obenem tudi kupite razstavljeni blago. — Foto: F. Perdan

Skupna uporaba kmetijskih strojev

Pri kmetih sem že velikokrat slišal, da en sam kmet težko opremi kmetijo s polno mehanizacijo. Skupinske uporabe kmetijskih strojev pa z ekonomskimi ukrepi nihče ne spodbuja. S tem vprašanjem, ki bo iz leta v leto ostrejše, se bomo morali kaj kmalu resno soočiti.

Omenili smo »ekonomski spodbude« za skupinsko uporabo kmetijskih strojev. Ena takšnih bi bila verjetno tudi ta, da bi proizvajalci kmetijskih strojev s posojili olajšali nakup le-teh, kadar jih bodo kmetje uporabljali skupno. Tudi novi zakon o združevanju kmetov bo spodbudil nastajanje strojnih skupnosti, ki so smotrne, vendar same zakonske besede ne bodo dovolj, če jih ne bo-

mo podprtli tudi z ekonomskimi plati.

Potrebe po kmetijskih strojih so velike. Dogaja se, da kmetje s težko prihranjenim denarjem stroje želijo kupiti, vendar jih ne morejo, ker jih ni. Znan je primer z letošnjega novosadskega kmetijskega sejma, da so kmetje oblegali traktorje, vendar so dobili odgovor, da jih ni ali pa da so že razprodani. Prav tako ni potrebno naštrevati primerov, ko kupci ne dobijo plačanih strojev tudi po več mesecev.

Kmetje potrebujejo stroje. V Sloveniji je sedaj nekaj čez 8000 traktorjev, 22.500 motornih kosilnic, 700 molznih strojev itd. Srednjeročni načrt slovenskega kmetijstva pa predvideva, da bomo imeli

1975. leta 16.000 traktorjev, 8000 molznih strojev in 1000 prevetrovalnih naprav. Dobri poznavalci kmetijstva pa trdijo, da to še zdaleč ni dovolj, če bomo hoteli dohiteti ostale razvite dežele, saj smo glede opremljenosti s kmetijskimi stroji med zadnjimi, če ne na repu v Evropi. Potrebovali bi namreč kar 18 let, da bi po številu kmetijskih strojev dohiteli razvite dežele. V Sloveniji je ta doba nekoliko krajska, ker je kmetijskih strojev že sedaj več kakor v drugih republikah.

Ob tem se sprašujemo, ali bo domača industrija uspela zagotoviti dovolj kmetijskih strojev, razen tega pa je tudi uvoz omejen. Povedati pa moramo tudi, da si na vsakem posvetju traktorja ne moremo privoščiti. Skupinska raba kmetijskih strojev je zato še bolj smotrna. Zgodidi se, da kmet traktor kupi, priključkov pa ne. To povzroča težave pri preusmeritvenih kmetijah, kjer brez priključkov ne gre. Težko si potem zamišljamo, da bo 1975. leta 11.000 kmetij stopilo na pot preusmeritve. In še naslednja težava je pri priključkih. Domino smo še pred leti izdelovali skoraj 60 priključkov, danes pa le okrog 10. Ne izdelujemo več bran, sejalnic z napravo za trosenje gnoja, izruvačev krompirja itd. Zato se mora kmet večkrat obrati na tuje, kjer dobi tisto, kar nujno potrebuje. Fogosti so primeri, da kmetje zaradi tega, ker nimajo traktorskih priključkov, redijo še konje. Večina priključkov je povrhu še izredno draža. To je še adut več za skupinsko uporabo kmetijskih strojev, ki je drugod po svetu v polni veljavni in priznana.

J. Košnjek

FIAT ZASTOPSTVO
TRIESTE
TRST

zanetti&porfiri

PRODAJNI ODDELEK: nova in rabljena vozila, namenjena za izvoz v Jugoslavijo
Capo di Piazza št. 2, telefon 36-262

SERVISNA SLUŽBA: za generalna popravila motorjev fiat 600 D, 1100 in 1300
Via F. Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4886

SLUŽBA ZA ZAMENJAVA IN NABAVO originalnih fiatovih nadomestnih delov (prevlek, preprog, prtljažnikov itd.)
Via Severo št. 30, telefon 76-4287 in 76-4286

ODDELEK ZA PRODAJO novih in rabljenih fiatovih vozil
Via Locchi št. 26/3, telefon 93-787

RIBIŠKA DRUŽINA
BLED

ZAPOSLI

POMOŽNEGA
RIBOGOJCA

ki ima veselje do tega dela in ni starejši od 25 let.

Imeti mora odslužen vojaški rok. Stanovanja ni. Zaslužek po pravilniku. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Delovna skupnost
podjetja

MESO KAMNIK

razpisuje prosta delovna mesta za:

6 VAJENCEV
STROJEPISKO

Pogoj: končana 4-letna ali 2-letna administrativna šola in eno leto prakse.

Požarne odškodnine

Uprava Zavarovalnice Sava — PE Kranj obvešča svoje zavarovance, da sta bili izplačani naslednji požarni odškodnini:

18. 6. 1971 Andreju Kernu, Praprotna polica 28, p. Cerkle
55.237,10 N din za gospodarsko poslopje;

25. 6. 1971 Milanu Žepiču, Mlakarjeva 2c, p. Kranj
8.376,30 N din za izlitje vode v stanovanju.

Uprava Zavarovalnice
SAVA, PE KRANJ

V Cerkljah smo odprli

STALNO RAZSTAVO POHIŠTVA IN STANOVANJSKE OPREME

Razstava je urejena v prenovljenih prostorih bivše prodajalne Krvavec

Do 10. julija vam pri nakupu nad 500 din odobrimo
5 % POPUSTA

Za ogled in nakup se priporoča

Veletrgovina ŽIVILA Kranj

Gorenjska predilnica

Škofja Loka

vabi k sodelovanju in razpisuje naslednji prosti vodilni delovni mesti:

vodjo nabave in vodjo prodaje

Kandidata morata poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- visoka strokovna izobrazba in 3 leta ustrezenne prakse ali
- višja strokovna izobrazba in 5 let ustrezenne prakse ali
- srednja strokovna izobrazba in 7 let ustrezenne prakse;
- sposobnost organiziranja prodajne operative,
- aktivno znanje enega tujega jezika (angleško, francosko, nemško)

vodjo administracije

- 4 letna upravno administrativna šola ali njej enaka šola,
- 3 leta ustrezenne prakse in
- znanje enega tujega jezika (angleško, nemško, francosko)

korespondenta

v izvozno-uvoznem sektorju:

- srednja strokovna izobrazba
- 3 leta ustrezenne prakse
- znanje dveh tujih jezikov (nemško, angleško)

obratnega električarja

- KV električar in 2 leti ustrezenne prakse in

več delavk

za delo na tekstilnih strojih.

Prijave sprejemajo kadrovski oddelek podjetja 8 dni po objavi v časopisu.

Industrijski kombinat

Planika Kranj

objavlja naslednji prosti delovni mesti:

1. strugarja

2. kurjača nizkotlačnih parnih kotlov

Pogoji pod 1.:

Kvalificiran struglar ali strojni ključavnica z znanjem struženja, praksa zaželena, odslužen vojaški rok;

pod 2.:

opravljen strokovni izpit

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovski oddelek 15 dni po objavi.

ZMAJ baterije

PROJEKTIVNO PODJETJE KRAJN

CESTA JLA 6/I
(nebotičnik)

IZDELUJE
NACRTE
ZA VSE
VRSTE
GRAĐENJ

ZITO LJUBLJANA
DE PEKARNA
KRAJN

Takoj zaposlimo:

1. 2 DELAVCA za Pekarno Kranj

2. 1 DELAVCA za skladišče Kranj za nedoločen čas

Pogoji: vojaščine prost. Stanovanje v Kranju ali bližnji okolici. Osebni dohodek po pravilniku.

3. 2 ŽENSKI za čiščenje prostorov po delovni pogodbi

4. VEČ DIJAKOV OZI-ROMA STUDENTOV za počitniško prakso za mesec julij in avgust.

Pogoji: starost 18 let.

GOSTILNA BLAŽUN

Grašč Franc, Kranj
Cesta talcev 7 (Klanec)

Obvešča cenjene goste, da bo gostilna zaradi čiščenja in letnih dopustov zaprta od 5. do 26. julija.

Se priporoča

Grašč Franc.

mali oglasi

PRODAM

Prodam AVTO RADIO evropa becker in prenosni MAGNETOFON. Britof 17, Kranj 3316

Prodajam KOKOŠI nesnice in za zakol. Soklič, Češnjica 16, Podnart 2573

Prodam PLEMENSKEGA VOLA. Velesovo 21, Cerkle 3329

Prodam mlado težko KRAVO ali kravo s teletom in raznovrstne PRASIČE. Golc, Višelnica 15, Zg. Gorje 3330

Prodam rabljeno trodeleno pleskanlo OKNO z roleto. Gostan, Šenčur, Pajerjeva 10 3331

Prodam MLATILNICO na reto in tresila, motorno SLAMOREZNICO, GNOJNICNI SOD in nemški PLUG obralnik. Glinje 13, Cerkle 3332

Prodam obžgan LES za ostrešje in OBROČE za gumi voz. Mavčiče 70 3333

Prodam dve zelo dobrni nemški SLAMOREZNICI s puhalniki ultra in speiser. Naslov v oglasnem oddelku 3334

Prodam šest PRAŠICKOV, težkih po 40 kg. Rupa 15, Kranj 3335

Prodam KRAVO s teletom ali brez. Voglje 75 3336

Prodam mlado KRAVO, dobro mlekarico, po teletu. Soklič, Selo 22, Bled 3337

Prodam 800-litrski GNOJNICNI SOD in KUPIM REPOREZNICO. Križaj, Zg. Senica 10, Medvode 3338

MONTAŽA IN PRODAJA AVTOGUM V LESCAH

77 551

Poceni prodam nov ELETRICNI STEDILNIK gorenej na štiri plošče. Hrastje 166, Kranj 3339

Prodam vprežni OBRAČALNIK za seno in dobro ohranjeno KOSILNICO znamke irus. Babni vrt 6, Golnik 3340

Prodam KRAVO, ki bo petič teletila. Žvan, Žirovnica 3341

Ugodno prodam štiristezni MAGNETOFON grundig TK 145 in GRAMOFON s ploščami. Demšar Janez, Brode 7, Škofja Loka 3342

200 kg ŽELEZA, premra 10, 8 in 6 ZAMENJAM za premer 16. Luže 19, Šenčur 3343

Prodam sedečo KAD. Hitemože 50 3344

Prodam globok OTROSKI VOZICEK. Jezerska cesta 89, Kranj 3345

Prodam 11 let starega KO-NJA, vajenega vseh kmčkih del. Zg. Besnica 21 3346

Prodam dve dvodelni OKNI 110 × 110 in 4 m³ suhih SMREKOVIH PLOHOV. Zbilje 24 a 3347

KINOPODJETJE KRAJN

sprejme na delo za nedoločen čas za KINO TRŽIČ

BLAGAJNIČARKO

Pogoji: KV delavec trgovske ali sorodne stoke in 2 leti delovnih izkušenj ali PK delavec trgovske ali sorodne stoke in 4 leta delovnih izkušenj. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru.

Ponudbe je treba poslati na naslov: Kinopodjetje Kranj, Stritarjeva 1.

Prodam MOPED in SMREKOVE PLOHE. Sp. Bitnje 37 3348

Prodam ravovo TRAKTORSKO ŠKROPILNICO. Žabnica 51 3349

Prodam mlado KRAVO po teletu. Resman, Zgoša 23, Begunje 3350

Prodam SADIKE velikocvetnih KRIZANTEM. Pot na Jošta 9, Kranj 3351

Prodam 2 m³ SMREKOVIH DESK (colaric) in PLOHOV. Naslov v oglasnem oddelku 3352

Poceni prodam rabljen KONTRABAS. Naslov v oglasnem oddelku 3353

Prodam VALILNIK za 120 jajc. Žabnica 72 3354

Prodam z opeko krito lešeno DRVARNICO 5 × 4.5. Cesta na Klanec 22, Kranj 3355

Prodam smrekove in boro PLOHE. Voklo 53 3356

Na morje in hribe vzemite

DROGESAN MLEKO ZA SONCENJE

in PIK sredstvo proti komarjem

Kem. obrt P. Šinkovec Kranj, Prešernova ul. 19

Prodam šest let staro MULO, sposobno vožnje ali nošenja, ali zamenjam za vol. Rotar Anton, Zg. Besnica 51 3357

Prodam šest tednov stare PRASICKE. Naslovčje 14, Košmedna 3358

Prodam KRAVO s tretjim teletom. Voglje 28 3392
Prodam 130-litrsko električno VODNO ČRPALKO (hidrofor). Trilar, Zg. Duplje 92

Prodam stoječo KMEČKO PEC. Britof 2, Kranj 3394
Prodam 1000 kosov strešne OPEKE kikinda. P. S., Vinkej 12, Škofja Loka 3395

Kupim stara dvokrilna vhodna VRATA, OKNA 80 x 60 s krizi in »polknami«. A. Zevnik, Kranj, Ljubljanska c. 21 3359

Kupim star SIVALNI STROJ singer. Ponudbe poslati pod »star« 3360

Kupim orehov, češnjev, jelenov in javorjev rezan LES. Jurman Francka, Sp. Senica 17, Medvode 3396

PLANINSKO DRUŠTVO Kranj

sprejme za Dom na Kališču nad Preddvorom za mesec julij in avgust

DELAVKO,
ki bi opravljala razna dela v domu.

Osebni dohodki po dogovoru. Prijavijo se lahko tudi dijakinje in dijaki. Prošnje pošljite na naslov: Planinsko društvo Kranj.

MOTORNA VOZILA

Prodam FIAT 750, vzamem tudi ček. Cerkljanska Dobrava 10, Cerkle 3361

Prodam FIAT 1300 za 11.000 din. Jože Kralj, Čevljarska 4, Tržič 3362

Prodam PRINZ L 1000. Gorenja vas, Reteče 54, Škofja Loka 3364

Prodam MOPED. Kopališka 9, Škofja Loka 3364

Prodam dobro ohranjen MOPED. Visoko 72 3365

Prodam KADET kupe, letnik 1966, v račun vzamem tudi fiat 750. Naslov v oglašnem oddelku 3366

Prodam FIAT 750, letnik 1966. Naslov v oglašnem oddelku 3366

Kupim MOPED ali kakršenkoli MOTOR za 350 din. Hlebčar, Rovte 2, Podnart 3368

Prodam MOTORNKOLO tomos puch 175. Informacije dopoldne na telefon 75-293 ali 75-241 3397

Prodam FIAT 750, letnik 1963. Staneta Zagarija 40, Kranj 3398

Prodam ZASTAVO 750. Ogled v soboto dopoldne na Zavarovalnici Kranj, v nedeljo pa na Koroški Beli, Čankarjeva 24 3399

Ugodno prodam MOTORNKOLO tomos automatic. Fr-

Ian Lado, Srednja vas, Poljanje nad Škofjo Loko 3400

Ugodno prodam AVTO VW 1200, letnik 1962. Zadružna 9, Kranj 3401

Prodam karamboliran AMI 6, letnik 1970, prevoženih 11.000 km. Ahčin Janez, Cesta kokrškega odreda 36, Kranj (Vodovodni stolp) 3407

STANOVANJA

Diplomant mlekarške šole išče SOBO v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »kjerkolik« 3369

Zakonski par išče v okolici Kranja SOBO za eno ali dve leti. Da lepo nagrada. Naslov v oglašnem oddelku 3370

Iščem SOBO in KUHINJO ali večjo sobo z možnostjo kuhanja. Naslov v oglašnem oddelku 3371

Prodam enosobno STANOVANJE s kopalcico. Pševska 3, Stražišče. Ogled v soboto in nedeljo ali vsak dan od 15. ure dalje 3372

ZAMENJAM SOBO in KUHINJO v Kranju za GARSONJERO. Ponudbe poslati pod »garsonjera« 3373

Za eno leto iščem večjo SOBO v Kranju ali kupim ENOSOBNO STANOVANJE. Ručigaj VI. Gortan 3, Buje 3402

Oddam opremljeno SOBO samskemu moškemu. Manjdelčeva 5, Švabska vas, Kranj, telefon 22-978 3403

Iščem dve ali eno večjo SOBO za foto-atelje v bližini Škofje Loke ali kolodvora. Dolenc Franc, Sopotnica — Škofja Loka 3404

POSESTI

Prodam manjšo novejšo HISO. Ogled ob nedeljah. Naslov v oglašnem oddelku 3374

Kupim ZAZIDLIVO PARCELO na Gorenjskem. Maruša Černič, Ljubljana, Pohorskega bataljona 177 3375

Prodam ZAZIDLIVO PARCELO v bližini Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 3376

ZAPOSЛИTVE

Iščem kvalificirane ELEKTRIČARJA (vojašcine prost). ELEKTROBNOVA, Cesta talcev 5 ali Groharjevo naselje, Škofja Loka 3377

SPREJMEM VAJENCA za avtoličarstvo, DELAVCA za priučitev v ličarstvu in kvalificiranega AVTOLICARJA. Avtoličarstvo, Izidor Draksler, Kranj, Orehek, Zasavska 36 3378

Tako sprejemem dva VAJENCA. TAPETNIŠTVO Rautar Srečko, Lesce, Šobčeva 13 3235

Tako zaposlim dva kvalificirana ali nekvalificirana PLESKARJA. Rihtaršič Jurij, Golniška cesta 15, Kokrica, Kranj 3379

Iščem ŠOFERJA za razvoz oranžade. Klanjšek Vili, Brezje 67 a na Gorenjskem 3380

Tako zaposlimo RAZNALSALCA-KO v opoldanskih urah. Zglasite se na podružnici Dnevnika, Kranj, Titov trg 18 3381

OPVESTILA

KOTLE za ŽGANJEKUHO v vseh izvedbah in velikostih izdeluje najkvalitetnejše že prek 40 let KAPELJ V., bakrotolarstvo, Ljubljana, Aljaževa cesta 4, Siška 2644

POLAGAM VSE VRSTE PODOV: podolit, tapisom, topli pod in oblaga stopnice. Se priporoča NOVAK MIRKO, Tomšičeva 42, Kranj 2458

OBVEŠCAM cenjene goste, da bo GOSTILNA »ALEŠ« Breg od 5. julija do 10. julija 1971 ZAPRTA zaradi delnega letnega dopusta 3382

Strokovno POLAGAM TAPETE. Grobelšek Lado, Plavnina 9, Kranj 3383

OPRALJAM vsa AVTO-KLEPARSKA DELA v popoldanskem času. Škofic Marjan, Kranj, Jezerska cesta 13 3384

ZENITVE

Strojni mechanik, star 28 let, si želi ustvariti lasten dom. Zato želi spoznati dekle (šiviljo) z enako željo, staro do 25 let. Ponudbe poslati na podružnico v Škofje Loko pod »Srečen dom« 3385

ČESTITKE

Na pravni fakulteti v Ljubljani je diplomirala CILKA MOČNIK iz Zaloga pri Cerkljah. Iskreno ji čestitajo domači 3387

OSTALO

Zatekla se je mlada siamska MACKA. Lastnik jo dobi vsak dan popoldne. Naslov v oglašnem oddelku 3387

Izjavljam, da so besede, ki sem jih govoril o Rudiju Potocniku iz Martinj vrha 29, p. Železni, neresnične. Je lovčan Janez, Martinj vrh 30 3388

Preklicujem zdravstveno izkaznico na ime Lalovič Dražgo, Hudovernikova 8, Ljubljana 3405

IZGUBLJENO

Na Kokriči se je izgubil PES, škotski ovčar, rjavomrene barve. Sporočite Tepina Ludviku, Kokrica, Golniška cesta 89, Kranj 3406

PRIMEDITE

GASILSKO DRUSTVO VOKLO vabi v soboto, 3. julija, ob 20. uri na KRESNO NOČ. Zabaval vas bo ansambel FRENKY. V primeru slabega vremena bo ples v dvorani.

V nedeljo, 4. julija, pa bo velika VRTNA VESELICA na REMČEVEM vrtu s pričetkom ob 15. uri. Za ples bo igralo HENČEK s PEVCI in HUMORISTOM Marjanom ROBLEKOM. Bogat srečolov, kegljanje za koštruna. Vabijo GASILCI iz Voklega! 3324

KUD ZALOG-Cerkle priredi za dan borca, 3. julija, ob 20. uri ZABAVNO PRIREDITEV. Igrajo VESELJI TRGOVCI. Vabljeni! 3323

OBVEŠCAMO, da bomo na novo odprli GOSTILNO na Zg. OTOKU pri Radovljici. OTVORITEV bo v soboto, 3. julija, popoldne. Za zabavo preskrbljeno. Se priporoča Marija GLOBOČNIK! 3389

GOSTIŠE VALBURGA — SMLEDNIK — Antonija Žlindra priepla 3. in 4. julija ZABAHO s PLESOM. Pričetek v soboto od 20. do 0.1 ure, v nedeljo od 16. do 22. ure. Za veselo razpoloženje bo poskrbel ansambel METODA PRA-PROTKA iz Ljubljane. Za domačo hrano in pičajo bo preskrbljeno 3390

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO RUDNO bo v nedeljo na dan BORCA, 4. julija, ob 15. uri slovesno prevzel novo gasilsko motorko. Pokrovitelj na prireditvi bo tovarna pohištva ALPES Železni. Po končani slovesnosti bo velika VRTNA VESELICA. Za ples bodo igrali godci iz Šenčurja. Vljudno vabljeni! 3391

Žitopromet

SENTE

skladišče Kranj, Tavčarjeva 31. tel. 22-053

Kombinati, kmetijske za druge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto

Zahvala

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi brat in stric

Anton Roblek

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje. Zahvala dr. Žganjarju in dr. Beleharju, č. g. župniku Jegliču. Vsem prav iskrena hvala.

Zalujoči: brat Francelj z družino, sestre Cilka, Ančka, Tončka in Ivanka z družinami ter drugo sorodstvo

Bašelj, 1. julija 1971

Zahvala

Ob prerani, boleči izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

Antona Pluta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, darovanjo cvetje in tako številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala tov. Ivanu Proju in Francu Omanu za lep govor. Posebno se zahvaljujemo ZB in SZDL, pvecem in godbi na pihala ter vsem sodelavcem. Lepa hvala Tekstilindusu, tovarni Sava in Iskra ter vsem ostalim najlepša hvala.

Zalujoči: žena Antonija, sin Srečko, hčerka Milena z družino, brata Lojze in Janez z družinama ter drugo sorodstvo

Zg. Bitnje, 29. junija 1971

nesreče

PREKRATKA VARNOSTNA RAZDALJA

Na Cesti maršala Tita na Jesenicah so v torek, 29. junija, dopoldne pred železniško postajo trčili trije avtomobili. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Ivan Gal je ustavil pred prehodom za pešce. Za njim je ustavil tudi voznik Ivan Benčič, voznik Miodrag Milič pa zaradi hitrosti in prekratke razdalje ni mogel ustaviti in je Benčičev avtomobil potisnil v avtomobil Ivana Gala. Škode na avtomobilih je za 32.000 din. Voznik Galo je bil v nesreči lažje ranjen.

Ostrejše kazni za vinjene voznike

V torek je bila seja občinske skupščine Kamnik, na kateri so razpravljali tudi o poročilu občinskega sodnika za prekrške. V poročilu je rečeno, da je bilo obravnavano največ prometnih prekrškov.

Skupno je sodnik za prekrške lani obravnaval 1643 zadev, v rednem postopku je bilo izrečenih 1114 kazni, v mandatnem postopku 319, na koncu leta je ostalo še 210 nerešenih zadev. V postopku je bilo torej prek 200 zadev več kot predlanskim, to povečanje pa gre pretežno na račun povečanja prometnih prekrškov. To je razumljivo, ker se nenehno veča število motornih vozil in voznikov. Ob koncu leta je bilo v kamniški občini registriranih 1947 osebnih avtomobilov, 175 tovornih avtomobilov, 30 pri-

klopnih vozil, 8 avtobusov, 7 specialnih vozil, 167 motornih dvokoles in 1298 mopedov, skupno 3632 vozil. V občini je 4500 voznikov motornih vozil; vsak peti občan je torej voznik. Sodnik za prekrške je lani kaznoval 790 voznikov, in to zaradi: nedovoljene hitrosti 76, nepravilnega prehitevanja 51, neupoštevanja prednosti 30, nepravilnega zavijanja 50, nepravilnega parkiranja 31, tehničnih napak vozila 74, vožnje brez vozniskoga dovoljenja 303 in vožnje v vinjenem stanju 175 voznikov motornih vozil. Vsem vinjenim voznikom je bilo odvzeto tudi voznisko dovoljenje za dobo do šestih mesecev, le trije vozniki so bili kaznovani z odvzemom vozniskoga dovoljenja za več kot šest mesecev.

J. Vidic

Dotrpsla je naša ljubljena mama, stara mama

Ivana Valant

roj. Ulčar, Markotova mama iz Bodešč

Vse življenje je bila do vseh neizmerno dobra, vdana in polna razumevanja.

Na zadnji poti jo bomo spremili v nedeljo, 4. julija, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Ribnem pri Bledu.

Za njo žalujejo: sin Albin, hčere Ivanka, Pavla, Mara, Dora, Angela z družinami in drugo sorodstvo

Bodešč, 2. Julija 1971

Zahvala

V 79. letu starosti je umrl naš dragi oče, stari oče, stric in praded

Franc Vrhovnik

upokojenec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in poklonili vence in cvetje. Zahvala dr. Novaku, č. g. župniku, Lužanu za tople besede ob grobu, pvcem, tovarni Iskra. Vsem, prav vsem iskrena hvala.

Zahvaljujoči: sinovi Franc, Miro, Ludvik ter hčerki Marica in Ivanka z družinami in drugo sorodstvo.

Sutna, 29. junija 1971

Nizke kazni za kršilce reda

Lani se je pred občinskim sodnikom za prekrške v Kamniški zagovarjalo 1225 obdolžencev, ki so se pregrili zoper javni red in mir. Ti prekrški so že nekaj let uravnovešeni, s poostreno kaznovno politiko in ustrezno družbeno akcijo (družbene organizacije, klubi mladih, kulturna in športna društva, šole ipd.) pa bi bilo lahko teh prekrškov znatno manj. Sedaj se kršilci kaznujejo po zakonu iz leta 1959, ki glede na sedanjem vrednost dinarja predvideva precej blage kazni. Tako je bilo lani 465 kršilcev javnega reda in miru kaznovanih samo od 10 do 50 dinarjev.

V kratkem bo sprejet nov republiški zakon o javnem redu in miru, katerega predlog vsebuje znatno strožje kazni.

J. V.

Nevarna Ljubljanska cesta

Pregled prometnih nesreč za območje Kamnik za lansko leto kaže, da so bile najhujše nesreče na Ljubljanski cesti, kjer je bilo lani kar 5 smrtnih primerov na dveh km ceste. Podvojilo se je tudi število nesreč na Tuhiški cesti, kar se skoraj redno pojavlja po modernizaciji vozil na cestah, ki so pretežno za lokalni promet. Delno se to dogaja zato, ker še niso opravljena vsa stranska dela.

37 povzročiteljev prometnih nesreč je bilo skušalo pobegniti s kraja nesreče. Od devetih povzročiteljev prometne nesreče, ki je imela za posledico telesno poškodbo, je voznik pobegnil; samo enega niso odkrili.

Pregled poškodovanih v prometnih nesrečah kaže, da se odstotek otrok že nekaj let manjša, kar je nedvomno zasluha prometne vzgoje po šolah.

J. V.

Odgovor na članek

»V prid objektivnosti«

Vedno bomo protestirali in se nikoli ne bomo strinjali z odločitvami, ki jih kreirajo posamezniki. Mislimo na proračun občinske zveze za telesno kulturo Kranj, ki ga je priredil le en član sekretariata, in na proračun oziroma predlog za razdelitev sredstev med klube SD Triglav Kranj, ki sta ga pripravila le dva člana izvršnega odbora športnega društva Triglav. Sprejeli pa so ga predstavniki klubov z glasovanjem na predlog sekretarja športnega društva, zato ker so vsi dobili del naše lanske dotacije, ki smo jo dobili iz proračuna skupščine občine Kranj prek Občinske zveze za telesno kulturo Kranj, tako da se nobenemu klubu ni bilo potrebno odreči dela svojih finančnih sredstev v našo korist. Vsi klubovi so v lanskem letu dobili procentualno povečanje glede na sredstva iz leta 1969. Zato niste analizirali naš položaj po izpadu iz I. zvezne lige? Ceprav temujemo v II. zvezni ligi, je vendarle zvezna liga. Relacije do naših nasprotnikov po Jugoslaviji so ostale iste, spremenila se je le kvaliteta moštva, naših nasprotnikov. Pred vstopom v I. zvezno ligo se je prvenstvo II. zvezne lige odigravalo na turnirjih. Zato so bila potrebna nižja finančna sredstva. Letos temujeme

mo v II. zvezni lgi, po ligi sistem, tako kot lansko leto v I. zvezni ligi.

Z vsem tem vi sploh niste seznanjeni, ker sploh ne poznate nekdajih in sedanjih sistemov tekmovanja. S katero organizacijo (klubom), ki temuje v zveznem merilu, ste nas primerjali, če smo dobili manj sredstev od tistih, ki temujejo v slovenskih ligah. Upamo, da bralci Glasu in prijatelji vaterpola niso nasedli vašim frazam, o enakopravnih in demokratičnih razpravah ter vašemu pavšalnemu odgovoru na naše odprto pismo. Prepričani smo, da bralci in prijatelji vaterpola dobro vedo, kaj je prava enakopravna in demokratična razprava. Dolžni ste bili analizirati sisteme tekmovanj posameznih klubov in njihov položaj, oceniti njihovo delo in potrebe ter še nato razdeliti sredstva. Morali se boste prej ali slej posloviti od starih metod procentualnega povečanja sredstev posameznim klubom in njihovo delo in uspehe. Odkrito vam sporočamo, da nismo zadovoljni z vašim delom, ker od vas ne dobivamo nobene pomoči. Po našem mnenju nepravično delite tisto, kar drugi ustvari.

Tovariški pozdrav
Za vaterpolo sekcijo
PK Triglav
predsednik Mate Bečić

Zlati jubilej telesnovzgojnega društva v Gorenji vasi

Za društva TVD Partizan Gorenja vas v Poljanski dolini je letošnje leto jubilejno. Letos namreč v Gorenji vasi poteka 50 let od ustanovitve telesnovzgojnega društva v tem kraju. Zaradi tega se že več mesecev pripravljajo na izvedbo proslave in akademije ob jubileju. Osrednja proslava in akademija bo jutri, v nedeljo, ob 14. uri na letnem telovadnišču TVD Partizan v Gorenji vasi, v primeru slabega vremena pa v domu.

Lahko rečemo, da je za gorenjevaško društvo v zadnjih dveh letih nastopila nova pomlad. Članstvo se je močno povečalo in z delom so začele številne sekcije. Še zlasti je razveseljivo, da je v društvu veliko mladih. TVD Partizan Gorenja vas je postaleno eno najbolj delavnih na Gorenjskem. Tudi tokrat pravijo, da se bodo zares potrudili in pripravili proslavo dostojno zlatemu jubileju. Uredili so že malo dvorano, veliko dvorano in oder, sanitarije v domu in igrišče pod domom, kjer bo v nedeljo proslava in akademija. Mladinci so poskrbeli za ureditev okolice doma in postavitev mlajev.

Ob slovenski proslavi 50-letnice društva so v Gorenji va-

si pripravili tudi posebne značke, zastavice, embleme in bilten, ki bo z obsežnim grafom prikazal dolgoletno uspevdivom in slikovnim materialom prikazal dolgoletno uspešno delo društva. Pred vno je bilo delo v društvu zelo raznovrstno. Predvsem je bilo zanimanje namenjeno telesni vzgoji, nikakor pa ne moremo tudi mimo prosvetne dejavnosti. Igralska skupina je bila nadvse pomemben vir dohodka za društvo.

Nedeljska proslava bo potekala pod pokrovitevstvom predsednika skupščine občine Škofja Loka Zdravka Krvine. V paradi se bodo predstavili vsi nastopajoči in povabljeni društva Partizana z Gorenjske s praporji. Na akademiji bodo poleg telovadcev in skupin iz domačega društva nastopili tudi člani državne gimnastične reprezentance in najboljši telovadci ljubljanskih društev Narodni dom in Spodnja Šiška. Pet članov društva, ki so v njem že od vsega začetka, bo na jutrišnji proslavi prejelo za dolgoletno uspešno delo posebna odlikovanja, tisti, ki so mnogo prispevali k uspešnemu delu.

J. Govekar

Pogovor tedna

Zdravko Kitić:
Borili se bomo za 3. do 4. mesto

Nogometni kranjskega Triglava so kljub težavam ostali slovenski prvoligaši. Član zdesetkane enajsterice ki je ostala zvesta Triglavu, je tudi 24-letni Zdravko Kitić, najboljši strelec, zaposlen pri Cestnem podjetju v Kranju. Izbrali smo ga za pogovor tedna.

● Kdaj ste se začeli ukvarjati z nogometom?

»Leta 1964, ko sem na stadionu v Kranju kot mladinec prvič brnil žogo. Leta 1967 so me vključili v prvo moštvo. Moja želja je bila, da igram v napadu.«

● Jeseni so odstopili nekateri nogometni Triglava. V prvem spomladanskem kolu ste spet nastopili vsi, štiri kola pred koncem pa so vas nekateri nogometni zapustili. Kje so vzroki?

»Res je. Čeprav smo se sporazumeli, so nas kljub temu par kol pred koncem zapustili. Menim, da to ni bilo tovariško, posebno zato, ker smo se borili za obstanek. Zaradi tega so v enajsticerici zaigrali že odpisani igralci in skupno smo dokazali, da v Kranju znamo igrati nogomet in da se nam ni treba batiti spodrljajev.«

● V dnevnem časopisu smo prebrali, da je moštvo Izole, ki je izpadlo iz lige, ugotovilo, da Miha Bajželj ni bil pravilno registriran. Kaj menite o tem?

»Zaradi registracije igralca, ki je bil po odstopu trenerja Perkoviča imenovan za začasnega trenerja, se lahko zgodi samo to, da je kaznovan začasni trener Miha ali uprava kluba, ki ga je nepravilno registrirala. V tem primeru nam torej ne morejo odvzeti točk in smo še vedno člani slovenske lige.«

● Štiri prvoligaške sezone ste imeli dres s številko 9. Koliko tekem ste odigrali in kateri gol vam je ostal v najlepšem spominu.

»Za prvo moštvo sem odigral nad dvesto tekem. Moj najljubši gol pa sem dosegel na tekmi z ljubljansko Ilirijo, ko sem prvič oblekel dres Triglava.«

● Ali mislite, da današnja enajsterica lahko ostane v slovenski nogometni ligi?

»Mislim, da bomo lahko zaigrali tako kot znamo in da bomo na koncu prvenstva pristali na 3. ali 4. mestu. To tudi zato, ker bomo dobili po vsej verjetnosti okrepitve od ostalih gorenjskih klubov.«

● In na koncu vaše želite?

»Kranjski nogomet je bil do nedavnega na razpotru. Želim, da bi ljubiteljem te zanimive igre pokazali, kar znamo in da jih bomo s kvalitetno igro spet pridobili in navduševali kot v zlatih časih kranjskega nogometa.«

Včeraj se je začelo na Bledu državno prvenstvo v veslanju

Več kot 400 veslačev iz 25 klubov nastopa na letošnjem državnem prvenstvu v veslanju, ki se je začelo včeraj na Bledu in se bo končalo v nedeljo. Tekmovanje bo odločilno tudi za sestavo državnih reprezentanc v članski, kakor tudi v mladinski konkurenči. Mladinci se bodo potegovali za uvrstitev v našo državno vrsto, ki bo nastopila na svetovnem vesla-

škem prvenstvu konec julija na Bledu. Iz najboljših članov pa bo sestavljena ekipa Jugoslavije za evropsko prvenstvo v Kopenhagnu in za četveroboj ZRN : Avstrija : SZ : Jugoslavija, ki bo na Vrbskem jezeru. Blejski četverec se je za to prvenstvo marljivo pripravil, prav tako pa tudi osmerek.

M. Hudovernik

Tržaški nogometari v Škofji Loki

V nedeljo, 4. julija, se bodo na igrišču v Puštalju loški nogometari pomerili v priateljski tekmi z nogometnimi slovenskimi športnimi kluboma Breg pri Trstu. Začetek srečanja bo ob 9. uri po popoldne. S športniki, ki so večinoma Slovenci, bo prišlo iz Trsta kar 7 avtobusov gledalcev in bodo po tekmi odšli na grad v izseljenški piknik.

Loški nogometari bodo vrnili obisk konec avgusta. Povratno srečanje na Bregu pri Trstu bo obenem tudi lep izlet za navijače LTH iz Škofje Loke. P. Pokorn

Tenis

Mladi obetajo

V teh prvih poletnih dneh, ko je teniška sezona na vrhu, se velja ozreti po letošnjih uspehih TK Triglava. Republiška prvenstva v vseh konkurenčah so za nami in v pričakovanju novih turnirjev, katerih se bodo Kranjčani udeležili, je pregled udeležb na prvenstvih zelo razveseljiv. Razveseljivo je predvsem to, da so nosilci uspehov mladi igralci, ki so komaj vstopili v tekmovalno arenino. V pionirske konkurenči so se mladi igralci borili za naslove v Mariboru, pionirke v Celju. Med mlajšimi in starejšimi pionirji so Ahlin, Strukelj, Prime, Kalan, Stular dosegli prenenetljivo visoka mesta. Med drugimi se je Sandi Strukelj uvrstil na odlično 5. mesto pionirjev v Sloveniji. Največji letošnji uspeh pa je dosegla v konkurenči pionirk Alenka Jerkič, ki je osvojila naslov prvakinje Slovenije. Mladinci so tekmovali v Ljubljani in dosegli najlepše uvrstitev do sedaj. Med posamezniki so zasedli mesta od 3. do 6., in sicer: Cirič, Purič, Jokovič, Urančič. Med dvojicami pa sta Jakovič-Purič druga v republiki. Uspeh članov ni tako blesteč, je pa zadovoljiv, saj letošnje leto nastopajo brez dveh odličnih igralcev Znidarja in Polanca. Mulej se je uvrstil na 10. mesto, kar je zanj izredno velik uspeh.

Anzelc je zasedel drugo mesto v konkurenči članov B, kjer se je do polfinala prebil še Furlan. V Kranju raste nov rod mladih, zelo obetajočih igralcev, ki bodo v prihodnosti posegali po še višjih uvrstitev. Vendar pa se že kaže problem pomajkanja igrašč, kar pa velja urediti, da ne bi bila to ovira za nadaljnji razvoj tenisa. I. Purič

Pričele so se VII. športne igre ZP Iskra

Vodi Iskra - Elektromehanika

KRANJ, 2. JUNIJA. Dopolne je bila svečana otvoritev VII. letnih športnih iger Združenega podjetja Iskra na stadionu »Stanka Mlakarja« v Kranju. Na letošnjem tekmovanju sodeluje blizu 500 športnikov iz 16 tovarn ZP Iskra. V imenu organizatorja Iskra Elektromehanika je udeležence pozdravil Vinko Šarabon, v imenu predsednika Sindikalne organizacije ZP Iskra pa Jože Čebela. Igre je odpril generalni sekretar ZP Iskre Pavel Gantar.

Dopolne in popoldne prvega dne tekmovanja so bila odigrana vsa predtekmovanja, končali pa so že v streljanju in kegljanju. Po prvem dnevnu

so v vodstvu pripadniki Elektromehanike iz Kranja, ki so zmagali v ekipo konkurenči streljanja pri moških in ženskah. Končano je bilo tekmovanje tudi v namiznem tenisu za ekipe, vendar v času poročanja še niso znani rezultati. Posamično tekmovanje v tej panogi pa bo v soboto. V Šahu so se uvrstile v finale naslednje ekipe: Elektromehanika, Elementi, ZZA in Avtoelektrika.

Finalne igre bodo na spredu jutri dopoldne, svečan zaključek športnih iger pa bo v soboto ob 17. uri v Delavskem domu v Kranju.

J. Javornik

Atletski miting

Atletska sezona počasi dosegla svoj vrh. Tekmovanja za pokal maršala Tita so končana in na vrsti so poleg mitingov že republiška prvenstva za posamezne kategorije. V želji da bi na predhodnih tekmovanjih dosegli atleti AK Triglav čimvečje uspehe, to se pravi, da bi dosegli vrhunsko formo, prizadevni atleti delavci vsak torek in sredo organizirajo klubski mitinge. Zadnji takšen miting je bil posvečen samo skokom v višino ter metu diska in krogla. Doseženo je bilo nekaj zelo solidnih rezultatov.

Ostali boljši rezultati: Višina moški — Prezelj Darko 173, višina ženske — Metka Papler 155 (nov gor. rekord), disk mladinci — Rot Milan 41,02, disk člani: Fister 39,65.

D. Žumer

Kladivar : Kranj 70 : 82

V zadnjem spomladanskem kolu II. slovenske lige v košarki sta se srečali gorenjski ekipi. Igra je bila poprečna, zmaga gostov pa je zaslужena. Ekipi sta nastopili takole:

Kladivar: Govekar 15, Kristan 10, Bogataj I 6, Krvina

17, Erznožnik 8, Pečelin I 12, Pečelin II 2;

Kranj: Prosen 1, Podlogar 1, Lašč 26, Bidovec 2, Hribenik 11, Ažman 9, Centa 4, Zupančič 8, Čehovin 16, Kern 6.

J. Ažman

Kegljanje

Danes borba za finale

Kegljači kranjskega Triglava so se vneto pripravljali za današnji obračun. Na domačem kegljanju se bodo ob 9. uri v tretjem koču evropskega kegljaškega pokala pomerili z romunskim in madžarskim prvakom.

Znan je da je kratec. Kegljacev kranjskega

Triglava v dveh nastopih osvojila štiri točke, in da bo v današnjem obračunu igrala prvo violino.

Ljubitelji kegljačev od njih pričakujem, da v Kranju ne bodo razočarali in da jih bomo videli v letošnjem finalu.

— dh

1 vprašanje 3 odgovori

**ALOJZ inž. GRČAR (1917),
pomočnik direktorja za
proizvodno področje:**

»Januarja 1946. leta sem prišel v Iskro in začel delati kot konstruktor v orodjarni. Po nekaj letih sem delal nekaj časa na kalkulacijah, postal nato vodja plana, nazadnje pa odgovorni vodja za proizvodnjo. Iskra je bila zame vedno najlepša tovarna v Sloveniji. Mislim, da je njen proizvodni program že od vsega začetka prilagojen slovenskim razmeram. Slovenija namreč nima surovin za težko industrijo. Morda nam prav zato bolj leži natančno, finomehansko delo. Saj je znano, da so Slovenci že po naravi natančni. V teh 25 letih sem nekako prirastel k podjetju in k ljudem, s katerimi se vsak dan srečujem.«

**KRISTINA BUKOVNIK
(1925), zaposlena v montaži:**

»V tovarno sem prišla že precej prej, ko še ni imela imena Iskra. Takrat sem delaš še v produkciji na stružnicah. Spominjam se, da delo takrat za ženske ni bilo lahko. Danes sem vesela, da sem prva leta vztrajala. Če pomislim na delo in življenje v Iskri prva leta po ustanovitvi in ga primerjam z

A. Žalar

**FRANC VONČINA (1925),
mojster strojne obdelave
v orodnjarni:**

»Ko sem prišel v Iskro, sem začel delati v strojni skupini. Spominjam se, da je bil pred 25 leti to majhen kolektiv. Velikokrat smo imeli v slabih časih slabše plače kot druge. Bili so trenutki, ko sem bil še mlad in sem razmišljjal, da bi šel kam drugam. Ko pa si človek ustvari družino in dom, ga takšne misli minijo. Nekaj je v Iskri, kar ni v vseh kolektivih. In ko človek to spozna, se težko odloči, da bi šel drugam. V lepih in težkih trenutkih je bil to vedno kolektiv, kjer so prevladovali dobi odnos. Spomnim se, da je 1. 1966, ko smo imeli precejšnje težave, precej ljudi odšlo iz Iskri. Toda še več jih je ostalo. Čeprav še danes ni vse najboljše, se je od takrat že veliko spremeno.«

TUDI TO SE ZGODI

Oba zborna radovljiske občinske skupščine sta v sredo na skupni seji obravnavala tudi poročilo o pospeševalni službi v občini. Odbornikom je bila predložena dokaj obsežna analiza o pridelovanju semenskega krompirja, krmnih rastlin, konserviranju krme, krmiljenju živine, urejevanju hlevov in gospodarskih poslopij, uvažanju mehanizacije, izobraževanju kmetov itd.

V poglavju o pašno košni rabi je avtor analize (morda je bilo tudi več avtorjev) zapisal tudi tale stavek: »Za pašo je primerna le čreda, sestavljena iz ženskih živali, medtem ko je paša bikov manj priporočljiva.«

Najbrž je avtor z izrazom biki misil na moške živali. Če pa je z ženskimi živalmi hotel imenovati krave, potem je bik kar pravšnji izraz za moško žival. A. Z.

Zadnja seja škofjeloške skupščine je bila sklicana ob 13. uri. Ker ob pol dveh skupščina še ni bila sklenjena, je na govorniški oder storvil odbornik Janez Ster. Govor je začel z besedami: »Od neke angleške parlamentarne delegacije, ki je bila na obisku pri nas, sem zvedel, da pri njih poslanci z dolgimi govorji zavlačujejo sejo dolgo v noč z željo, da kdo od nasprotnikov omaga in odide. Sele potem glasujejo. No, jaz bom govoril toliko časa, da bo še kdo prišel, da bomo lahko glasovali... -lb

Kranj je v teh dneh okrašen z modrimi zaставami z vdelano Iskrino zvezdo. 21 odstotkov vseh zaposlenih v kranjski občini praznuje 25-letnico svojega podjetja. Direktor Iskre Elektromehanike Kranj Jože Huijs pravi:

»V teh 25 letih je Iskra v Kranju ustvarila novo industrijo. Ta se je v kratkem času tako razvila, da danes ni znana le v Jugoslaviji, mar več širom po Evropi in po svetu. Iskra je dosegla razvoj in uspehe, ki jih tovrstna industrija v 25 letih ni zabeležila. To ni moja ugotovitev, marveč tistih, s katerimi Iskra sodeluje in ki imajo večjo tradicijo kot mi.«

Zelim, da bi praznik Iskre vsem ostal v spominu in čestitam kolektivu, ki je dosegel toliko uspehov. Teh 25 let naj bo spodbuda za prihodnjih 25 uspešnih let.« A. Z.

BELGIJSKI AMBASADOR V ISKRI — Med obiskom v Sloveniji se je novi belgijski ambasador v naši državi v sredo dopoldne odločil tudi za obisk Iskre Elektromehanike Kranj. Iskra namreč sodeluje tudi s podjetji v Belgiji. V spremstvu generalnega direktorja združenega podjetja in direktorja kranjske Iskre si je ambasador Charles Muller ogledal nekatera proizvodne obrate. (A. Z.) — Foto: F. Perdan